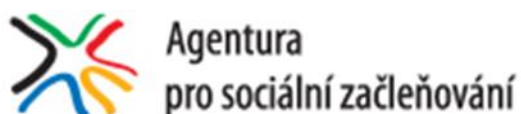

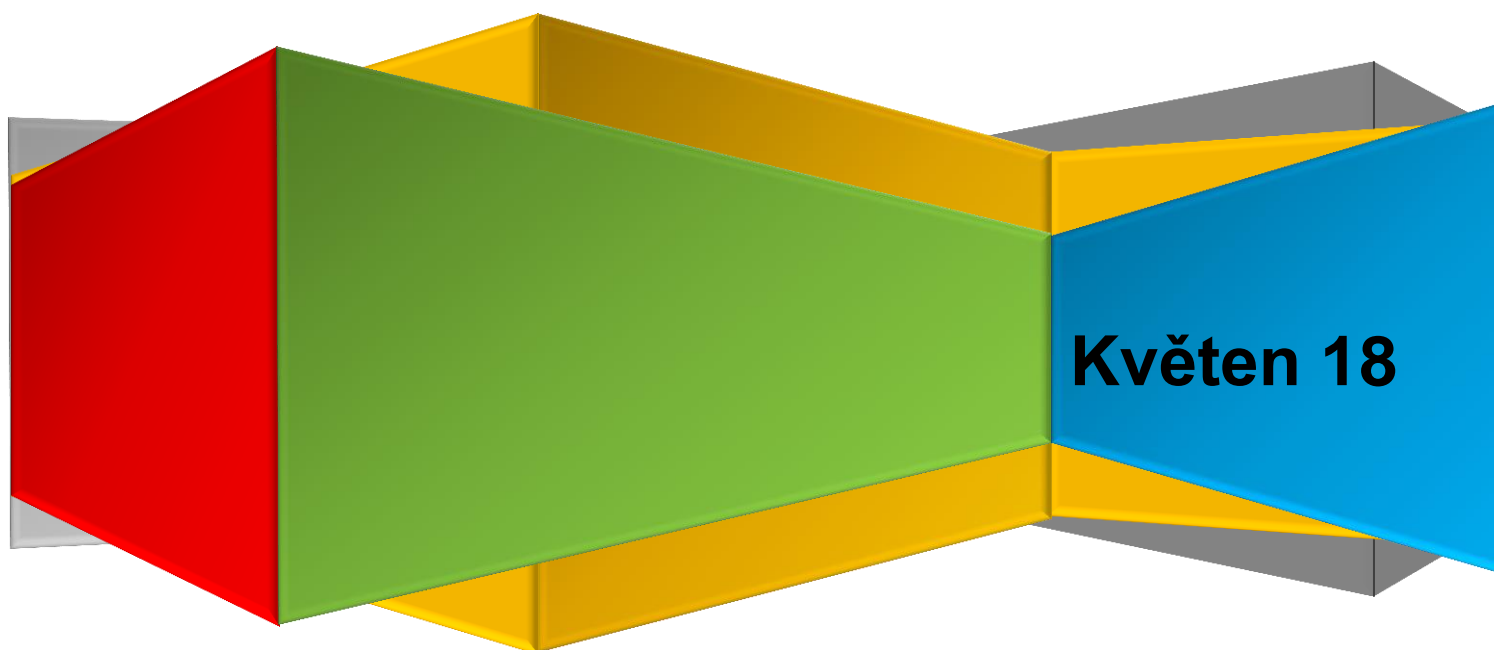

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vstupní analýza v oblasti vzdělávání města Havlíčkův Brod

Zpracoval: Bc. Daniel Škarka

Květen 18

Obsah:

Shrnutí	2
1 Úvod a cíle analýzy	5
2 Metodologie.....	5
2.1 Seznam respondentů	6
3 Analytická část	7
3.1 Popis obce, základní sociodemografické údaje.....	7
3.1.1 Identifikace sociálně vyloučených lokalit.....	9
3.2 Struktura místní vzdělávací sítě	10
3.2.1 Mateřské školy	11
3.2.2 Základní školy	14
3.2.3 Střední školy.....	24
3.3 Poradenská zařízení	32
3.3.1 PPP – Pedagogicko-psychologická poradna Havlíčkův Brod.....	32
3.3.2 SPC – Speciálně poradenské centrum	33
3.3.3 Shrnutí.....	33
3.4 Volný čas	34
3.4.1 Středisko volného času – AZ Centrum.....	34
3.4.2 NZDM BAN!.....	35
3.4.3 Krajská knihovna	35
3.4.4 Shrnutí.....	36
3.5 Kariérové vzdělávání	36
3.5.1 Úřad práce – Oddělení poradenství a dalšího vzdělávání.....	36
3.5.2 Kariérové vzdělávání na základních školách	37
3.5.3 Kariérové vzdělávání na středních školách.....	37
3.5.4 Shrnutí.....	38
3.6 Hodnocení inkluze	38
4. Použité zkratky	39
5. Přílohy	39

Shrnutí

Následující řádky jsou stručným shrnutím analytické části této vstupní analýzy. Shrnutí je členěno tematicky, stejně jako Vstupní analýza. Úvodní shrnutí nereprezentuje celý text, je pouze jeho redukcí a zestručněním do jednotlivých bodů.

Sociálně vyloučené lokality

V prostředí města Havlíčkův Brod žijí rodiny sociálně slabé nebo rodiny s dětmi v sociálním vyloučení, nedochází však ke kumulaci v rámci jednoho prostoru, domu či jedné ulice, a to ani na ubytovnách. Jediným identifikovaným místem s vyšší mírou kumulace sociálně vyloučených rodin s dětmi byl Charitní domov – azylový dům pro matky s dětmi (provozovatel: Oblastní charita Havlíčkův Brod).

Mateřské školy

Kapacita mateřských škol a jejich jednotlivých pracovišť je naplněna. Na školní rok 2017/2018 byla udělena výjimka o navýšení počtu. V rámci jednotlivých pracovišť je 11 dětí integrovaných, 10 z nich má asistenta pedagoga. Jedna třída v rámci MŠ Korálky je zřízena podle §16 odst. 9 školského zákona – pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními – tzv. „speciální“ třída. Mateřské školy jsou veřejností vnímány pozitivně a stejně i tak pracoviště speciální třídy.

Základní školy

ZŠ Wolkerova a ZŠ V Sadech pojímá 61 % všech žáků v rámci Havlíčkova Brodu, přičemž naplněnou kapacitu a udělenou výjimku má pouze ZŠ Wolkerova. Ostatní školy mají kapacitu dostatečnou. Nejvyšší rozdíl mezi kapacitou a počtem žáků je na ZŠ Nuselská s kapacitou 550 žáků a počtem 230 žáků. Na ZŠ Konečná jsou zřízeny speciální třídy. ZŠ U Trojice má 71 žáků (podíl žáků se SVP je 100 %). Přes 60 žáků se SVP má také ZŠ Konečná (25 %) a ZŠ Štáflova (16,7 %). V ZŠ Nuselská je podíl nižší, 7,4 % - 17 žáků, v ZŠ V Sadech je to 5,6 % - 40 žáků, přičemž nejnižší je v ZŠ Wolkerova, pouze 2 % - 15 žáků, jako jediná je tato základní škola bezbariérová.

Školy jsou většinou u respondentů kladně hodnoceny. Významnější rozpor v hodnocení byl zaznamenán u ZŠ Wolkerova, která je většinou obyvatel vnímána jako škola prestižní, nicméně některými respondenty ze sociálně znevýhodněných rodin byla hodnocena jako nevhodná z důvodu předpokládaného negativního přístupu pedagogů k jejich dětem. Rozhodování a hodnocení školy ze strany respondentů je zejména na základě ústně sdělovaných zkušeností jiných rodičů a jejich dětí.

Rozporuplně je také vnímána ZŠ U Trojice. Tato škola má pouze žáky se SVP. Byly identifikovány případy, kdy někteří rodiče chtějí přihlásit dítě do ZŠ U Trojice, ale školy jim v tom brání ve prospěch dítěte. Stejně tak byly identifikovány případy přestupu dítěte na ZŠ U Trojice, přičemž dítě dle obecných předpokladů mohlo docházet do běžné ZŠ. Důvody motivace rodičů pro přesun dítěte na ZŠ U Trojice jsou především menší kolektiv, lehčí a jednodušší výuka, individuálnější přístup pedagogů, rodinné prostředí.

Střední školy

V Havlíčkově Brodě je pět registrovaných středních škol. Celkem žáků se SVP je 115 z počtu 1480 žáků. Střední zdravotnická škola nemá žádné žáky se SVP a Gymnázium jich má minimální počet (3 žáci tvoří 0.6 % podíl). Střední průmyslová škola stavební má 20 žáků se SVP (podíl 7,4 %). Nejvyšší míru zatížení ohledně vzdělávání žáků se SVP nese Obchodní akademie a Hotelová škola s počtem 68 žáků (podíl 14,2 %). Tato škola dále eviduje 38 žáků se ztíženou sociální situací. Průmyslová škola má navázanu užší spolupráci s Obchodní akademií a tato spolupráce je hodnocena kladně. Obchodní akademie a Hotelová škola má propracovaný systém práce se žáky se SVP a žáky se ztíženou sociální situací. Základní škola a praktická U Trojice má ve středoškolském studiu 24 žáků a všechny mají SVP (100 %). Tito žáci přecházejí na středoškolské studium ze základního vzdělávání na této škole.

Školská poradenská zařízení

V Havlíčkově Brodě působí SPC a PPP. U PPP není dostatečně pokryto prostorové zázemí a materiální vybavení. Nejvyšší míru zátěže na pracovníky klade administrativní činnost ve formě psaní zpráv. Takto je to vnímáno i ze strany školských zařízení, které administrativnímu zatěžování poraden přičítají snižování kvality poskytovaných služeb. Diagnostiku sociálního znevýhodnění provádí pouze PPP podle vytvořené metodiky¹ a v minimální míře. Diagnostiku sociálního znevýhodnění mělo dosud 20 žáků. Poradny byly respondenty hodnoceny převážně kladně, v posledních letech se stoupající mírou spokojenosti. Na negativním hodnocení se projevuje zejména nedostatečné personální zajištění. Poradny jsou vnímány jako přetížené s nevyhovujícím systémem, kdy čekací lhůta na vyšetření dosahuje až 4 měsíců. Ohledně kvality práce jsou ojediněle zmiňovány nepřesné zprávy, rozdílnost a tápání v diagnózách, nekomplexní přístup k dětem, nerovnoměrnost v posuzování potřeb a s tím souvisejících vyrovnávacích a podpůrných opatření. Zmiňováno je také slabé místo ohledně diagnostiky poruch chování. V poradnách by tuto činnost měli dělat etopedi, ale ti v poradnách chybí.

Volný čas

Volnému času dětí a mládeže se věnuje mnoho organizací. Kromě níže popisovaných jsou zde různé sportovní kluby (fotbal, hokej atd.). Muzeum, neziskové organizace (Pionýr, Junák, OCHHB, Fokus, Oblastní sdružení hasičů apod.). Děti a mládež ze socioekonomicky slabších rodin tráví svůj volný čas v bezplatných službách jako je především NZDM BAN. Významným prvkem ve smysluplném trávení volného času jsou družiny a školní kluby při základních a středních školách.

Většina dětí a mládeže je někde organizována. Odborný odhad respondentů je 70 %. Děti a mládež ze sociálně znevýhodněných rodin využívají zejména nabídek družin, školních klubů, knihovny a nízkoprahového zařízení NZDM BAN. SVČ AZ Centrum není ze strany této cílové skupiny využíváno, obdobné je to u placených kroužků při základních a středních školách.

Kapacita družin je nastavena na polovinu kapacity žáků prvního stupně. Tento stav je vnímán jako nedostačující zejména v porovnání s jinými kraji, kde je kapacita nastavena

¹ Interní metodika pro diagnostiku sociálního znevýhodnění.

na 100 procent. Komplikace vznikají, pokud již je kapacita družin naplněna a do družin se nedostanou žáci, kteří potřebují vyplnit čas, než se přesunou na nějaký kroužek či jinou pravidelnou aktivitu, kterou poskytuje jiný subjekt než škola.

Kariérové vzdělávání

Klíčovou institucí v dané oblasti je Úřad práce – Oddělení poradenství a dalšího vzdělávání. Kariérové vzdělávání probíhá v různé míře na všech školách.

V rámci analýzy bylo zjištěno selhávání některých žáků ve středoškolském studiu. Ojedinele se stává, že někteří žáci ukončují studium již po absolvování základní školy. Identifikovanou příčinou ze strany respondentů je zejména nepodnětné rodinné prostředí. Dalšími identifikovanými příčinami bývá zdravotní stav, nižší intelekt, jazyková bariéra apod. Jazyková bariéra se týká zejména komunity mongolských žáků.

V rámci potřeb jednotlivých aktérů byla zmiňována udržitelnost a stabilita realizovaných aktivit. Dále byl zmiňován nevyužitý potenciál vzdělávání ze strany středních škol. Cílem je doplňovat kvalifikaci klientům ÚP, kteří mají jen základní vzdělání nebo obtížně uplatnitelnou kvalifikaci na trhu práce. Střední školy by mohly vytvořit nabídku dílčích kvalifikací vedoucí ke kvalifikacím úplným dle zaměření jednotlivých škol.

Hodnocení inkluze

Ve městě Havlíčkův Brod byla mezi respondenty zjištěna názorová různorodost s tím, že představy o obsahu a cílech inkluze se u jednotlivých respondentů liší. Ve velmi malé míře se objevují hodnotící komentáře jako výrazně pozitivní nebo zcela negativní. Výrazně častěji jsou hodnotící komentáře ve smyslu spíše nakloněni s výhradami nebo spíše nenakloněni s výhradami. Nejčastěji je zmiňována zvyšující se finanční, administrativní i kvalifikační zátěž na jednotlivé pedagogy.

1 Úvod a cíle analýzy

Tato vstupní analýza vznikla v rámci individuálního projektu systémového **Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami² (IKV)**. Hlavním cílem projektu je dosáhnout uplatnění principů IKV na participativním základě a vytvořit podmínky pro dlouhodobé udržení a rozvoj opatření vzniklých v průběhu projektu na lokální úrovni, především v obcích zapojených do projektu.

Za účelem úspěšné realizace musí být v zapojených obcích provedena vstupní analýza. Jejím hlavním cílem je popsat stav, strukturu a kapacity místní vzdělávací sítě, dále pak postoj ke vzdělávání a domnělé či faktické bariéry v přístupu ke vzdělávání na straně cílových skupin projektu. Mezi cílové skupiny projektu patří:

- Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice,
- vedoucí pracovníci škol a školských zařízení, pedagogičtí pracovníci,
- pracovníci a dobrovolníci v organizacích působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže,
- rodiče dětí a žáků,
- děti a žáci.

Na základě dat obsažených v analýze pak mohou svoji činnost rozvíjet lokální konzultanti, metodici a konzultanti inkluzivního vzdělávání pro danou obec. Analýza také slouží jako podklad k vytvoření místního plánu inkluze ve vzdělávání (MPI). Analýza by měla být považována za prvotní dokument mapující situaci ve vzdělávání v obci Havlíčkův Brod. Data v této analýze nejsou konečná, slouží pro základní orientaci v problematice v daném místě. Na podnět výše uvedených aktérů z cílové skupiny a členů pracovní skupiny ke vzdělávání může být tato analýza doplněna o další potřebná data.

2 Metodologie

Vstupní analýza byla realizována v souladu se standardními výzkumnými metodami, jež byly vzájemně kombinovány. Využito bylo i několik technik sběru dat.

- **Desk research** – analýza sekundárních dat – byla nezbytným přípravným krokem, jehož účelem bylo sumarizovat dosavadní a aktuální poznatky relevantní k cílům analýzy a na tomto základě připravit podklady pro sběr dat primárních.
- **Expertní rozhovory** – především vzhledem ke kvalitativní orientaci analýzy byly nejprve realizovány tzv. expertní rozhovory, které byly součástí (nebo úzce navazovaly) na zmíněné desk research. Cílem expertních rozhovorů bylo uvedení do konkrétních problémů dané lokality, případně vysvětlení zjištěných skutečností.

² Registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586, OP VVV

- **Hlubkové rozhovory** – na základě výstupů z expertních rozhovorů byly sestaveny scénáře rozhovorů. Ty byly realizovány s hlavními institucionálními aktéry a s obyvateli SVL.
- **(Ne)zúčastněné pozorování** – bylo dalším nezbytným nástrojem pro realizaci analýzy, které probíhalo v podstatě po celou dobu realizace sběru dat.

Zpracování dat

Veškerá data byla zpracována v souladu se standardy sociálně vědních výzkumů. Hlubkové rozhovory byly se souhlasem respondentů nahrávány na diktafon a následně přepsány do počítače v takové formě, aby mohla být podrobena kvalitativní analýze. Získaná statistická data jsou zpracována do grafů a tabulek a následně interpretována.

Etika výzkumu

Všem respondentům bylo vždy vysvětleno o jakou analýzu se jedná, pro koho a za jakým účelem je realizována. Respondenti byli poučeni, že výzkum je anonymní, že jejich jméno ani žádné jiné osobní údaje nebudou nikde explicitně zmíněny, a že jejich osoba nebude moci být spojena se získanými daty uvedenými v této zprávě.

2.1 Seznam respondentů

Tab. č. 1 Respondenti dotazovaní v rámci expertních rozhovorů

Vedoucí úseku školství, MěÚ HB
Koordinátorka MAP

Tab. č. 2 Zastoupené organizace v rámci hlubkových rozhovorů

MŠ Korálky - ředitelka
MŠ a ZŠ Wolkerova - ředitel
ZŠ V Sadech - ředitelka
ZŠ Štáflova - ředitelka
ZŠ Konečná - ředitelka
ZŠ Nuselská - ředitelka
ZŠ U Trojice - ředitelka
Gymnázium - ředitel
SZŠ a VOŠ - ředitelka
Obchodní akademie a Hotelová škola - ředitel
SPŠ stavební - ředitel
PPP - ředitelka
SPC – pracovnice
SVČ AZ Centra - ředitel
NZDM BAN – vedoucí + pracovnice
SAS Šipka - vedoucí

Charitní domov - vedoucí
Krajská knihovna - ředitelka
UP – vedoucí oddělení poradenství a dalšího vzdělávání

Tab. č. 3 Respondenti dotazovaní v rámci neformálních rozhovorů

Obyvatelé vytipovaných lokalit ³ a městských částí v Havlíčkově Brodě, v nichž se nacházejí vytipované lokality.	12 zaznamenaných rozhovorů
Vytipované lokality, v nichž byly realizovány rozhovory.	„mírová“, „reynkova“, „laguna“, „sport“, „kokořínská

Seznam použitých zdrojů a dokumentů v rámci desk research:

- Strategický plán rozvoje města,
- výstupy projektu MA 21 a Zdravé město,
- výroční zprávy základních škol za rok 2016 (ZŠ Wolkerova, Štáflova, V Sadech, Nuselská, Konečná),
- výroční zpráva Oblastní charita Havlíčkův Brod,
- výroční zprávy středních škol,
- internetové stránky obce Havlíčkův Brod, mateřských, základních a středních škol, neziskových organizací,
- Rejstřík škol,
- zprávy o stavu romské menšiny (roky 2010 – 2016),
- Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR,
- Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Kraji Vysočina na období 2012–17.

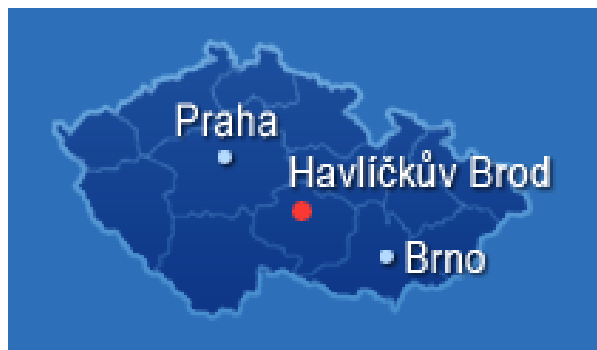
3 Analytická část

Analytická část se zaměřuje na strukturu vzdělávací soustavy a její dostupnost a otevřenost dětem s různým sociálním zázemím ve městě Havlíčkův Brod.

3.1 Popis obce, základní sociodemografické údaje

Havlíčkův Brod leží v kraji Vysočina, má rozlohu 64,93 km² a 23 145 obyvatel⁴.

Obrázek č. 1

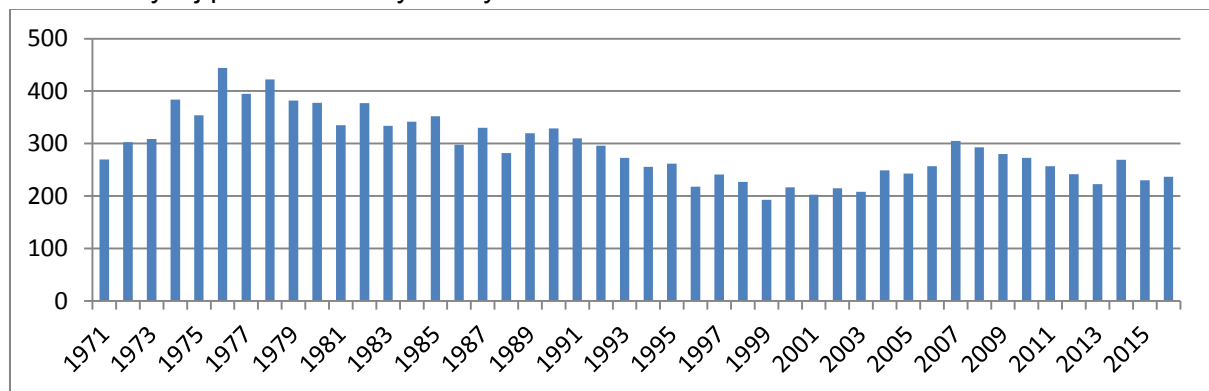
Zdroj: <http://www.muhb.cz>

³ Jedná se o lokality identifikované v analýzách Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR a Zprávách o stavu romských komunit v Kraji Vysočina.

⁴ Zdroj: ČSÚ

Od konce 70. let se počet narozených obyvatel města Havlíčkův Brod v průměru snižoval. K mírnému nárůstu dochází až po roce 2000, kdy ale v letech 2007 až 2013 dochází opět k poklesu. V současnosti probíhá opět mírný nárůst.

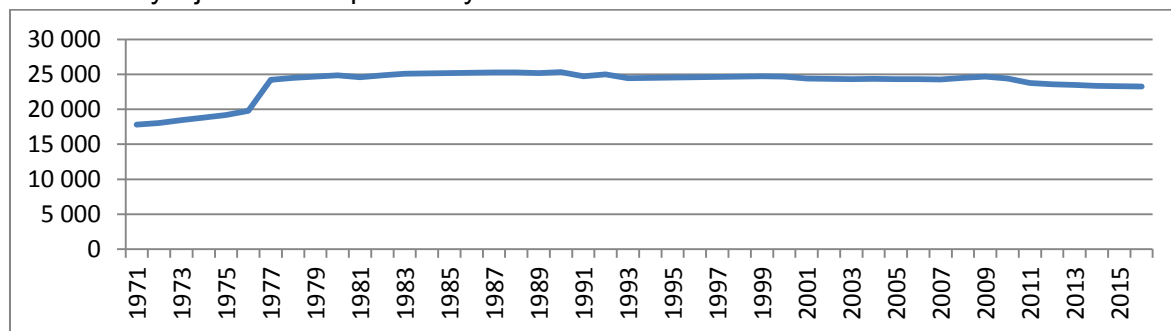
Graf č. 1 Vývoj počtu narozených obyvatel v letech 1971 až 2016

Zdroj: ČSÚ

Celkový počet obyvatel od 90tých let mírně ale vytrvale klesá. Od roku 2009 dochází oproti minulosti k poklesu výraznějšímu, což je dáno zejména migrací obyvatel mimo město.

Graf č. 2 Vývoj celkového počtu obyvatel 1971 – 2016

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 4 Věková struktura obyvatel – Havlíčkův Brod

Počet obyvatel k 31.12.2016					
	Počet bydlících obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Průměrný věk (let)
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
Celkem	23 145	3 458	14 899	4 788	43,2
Muži	11 266	1 809	7 458	1 999	41,3
Ženy	11 879	1 649	7 441	2 789	44,9

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 5 Podíl obyvatel dle vzdělání na celkovém počtu obyvatel

Územní jednotka (město, kraj, ČR)	Bez vzdělání	Základní a neukončené základní	Střední včetně vyučení	Úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	Vysokoškolské
Havlíčkův Brod	0,52%	16,63%	35,69%	34,24%	9,85%

Zdroj: Strategický plán rozvoje města 2014 - 2024

3.1.1 Identifikace sociálně vyloučených lokalit

V prostředí města Havlíčkův Brod žijí rodiny sociálně slabé nebo rodiny s dětmi v sociálním vyloučení, nedochází však ke kumulaci v rámci jednoho prostoru, domu či jedné ulice. Tento stav potvrzují i respondenti, kdy většina nevnímá v prostředí města sociálně vyloučenou lokalitu. Pokud se respondenti o sociálně vyloučených lokalitách zmiňují, hovoří zejména o ubytovnách „čechovka“, „laguna“ a „sport“. Na těchto ubytovnách však nebyla zjištěna kumulace rodin s dětmi, ale zahraniční pracovní síla pro místní podniky. Na ubytovně „laguna“ byla identifikována jedna rodina s dětmi s odlišnou státní příslušností a na ubytovně „sport“ také jedna rodina s dětmi. Dalšími lokalitami zmiňovaných v rozhovorech byli „mírová“ a „reynkova“, které ale nenaplňují kategorii sociálně vyloučené lokality. Lokalitu „mírová“ údajně obývá příbuzensky propojená širší rodina (pravděpodobně tři domácnosti). Lokalita „reynkova“ je soubor pěti činžovních domů v majetku města, které obývají nízkopříjmové rodiny nebo jednotlivci. V lokalitě nebyla zjištěna kumulace rodin s dětmi. Jediným identifikovaným místem s vyšší mírou kumulace sociálně vyloučených rodin s dětmi byl Charitní domov – azylový dům pro matky s dětmi.

Zpráva o stavu romské menšiny v kraji Vysočina za rok 2014 hovoří o 8 lokalitách. V Analýze sociálně vyloučených lokalit v ČR za rok 2015 se hovoří o dvou lokalitách (lokalita „mírová“ a lokalita „reynkova“) a pěti ubytovnách obývaných s odhadovaným počtem 76 až 100 sociálně vyloučených obyvatel.

Situace ohledně kumulace sociálně slabších rodin na jednom prostoru (byt, dům, ulice) však může být velmi proměnlivá a potenciální riziko vzniku lokality je vysoké. Také existuje riziko ze strany podnikatelských subjektů, které v zakoupené nemovitosti vytvoří bytové jednotky pro sociálně slabé rodiny a jednotlivce. Toto riziko hrozí zejména z důvodu vysoké poptávky po bydlení v regionu. Tím by vzniklo nedostupné bydlení pro socioekonomicky slabší domácnosti. Dalším rizikovým faktorem může být kumulace sociálně slabších rodin s dětmi v bytových jednotkách města na ulici Reynkova.

Zmiňována byla také často aktivita místních subjektů v prevenci vzniku sociálně vyloučených lokalit a v práci se sociálně ohroženými obyvateli. Tato dobrá práce byla hodnocena nejčastěji ve vztahu k „dětskému gangu“, který působil v rámci města Havlíčkův Brod. Společnou prací různých subjektů (Odbor sociálních věcí a školství, Městská policie, základní školy apod.) se podařilo gang identifikovat a ve velmi rychlé době stabilizovat situaci.

Na území města žijí různé etnické skupiny. Zejména mongolské, romské, vietnamské a rumunské. Spojitost etnických skupin se sociálním vyloučením nebyla prokázána. Mongolské rodiny a jednotlivci jsou nejčastěji spojováni s jazykovou bariérou, kdy zejména žáci na základních a středních školách selhávají ve studiu především z důvodu nízké

znalosti českého jazyka. Byl identifikován případ středoškolského žáka, který byl přijat na Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy, ale neuspěl z maturitní zkoušky českého jazyka. V historickém kontextu Havlíčkova Brodu byla mongolská skupina zastoupena ve vyšším počtu (odhad cca 800 osob), ale v období ekonomické krize došlo k výraznému snížení počtu. Nyní je počet odhadován na 40 až 70 mongolských obyvatel. Rumuni se v Havlíčkově Brodě vyskytují zejména jako ekonomičtí migranti. Spolupracující širší romská komunita v prostoru Havlíčkova Brodu neexistuje. Jedná se o samostatně fungující rodiny s širšími rodinnými vazbami bez komunitního přesahu. V roce 2012 byl orientační odhad 550 Romů žijících v Havlíčkově Brodě, přičemž z toho žijících v sociálně vyloučených lokalitách bylo odhadováno 19.⁵ V roce 2016 ve „Zprávě o stavu romské menšiny v kraji Vysočina za rok 2016“ byl odhadovaný počet Romů 426, přičemž 50 % z nich žije v sociálním vyloučení (nejedná se o osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách).

3.2 Struktura místní vzdělávací sítě

Ve městě Havlíčkův Brod se nachází tato školská zařízení:

- Mateřská škola Korálky Havlíčkův Brod,
- Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod, Wolkerova,
- Základní škola Havlíčkův Brod, Štáflova,
- Základní škola Havlíčkův Brod, Konečná,
- Základní škola Havlíčkův Brod, V Sadech,
- Základní škola Havlíčkův Brod, Nuselská,
- Základní škola a Praktická škola, U Trojice,
- Gymnázium Havlíčkův Brod,
- Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod,
- Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně,
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod,
- Základní umělecká škola J. V. Stamice Havlíčkův Brod,
- soukromá Základní umělecká škola,
- školní družiny a kluby při základních školách,
- Středisko volného času AZ Centrum.

A tato školská poradenská zařízení:

- Pedagogicko-psychologická poradna Havlíčkův Brod,

⁵ Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Kraji Vysočina na období 2012–17

- Speciálně pedagogické centrum pro děti a žáky s mentálním a kombinovaným postižením či znevýhodněním při Základní škole a Praktické škole U Trojice.

V Havlíčkově Brodě působí další organizace, které do vzdělávání a způsobů trávení volného času dětí také výrazně zasahují.

- NZDM BAN – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež,
- SAS – Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi,
- Charitní domov – azylový dům pro matky s dětmi,
- organizace poskytující neformální vzdělávání (sportovní kluby, Junák apod.),
- a další.

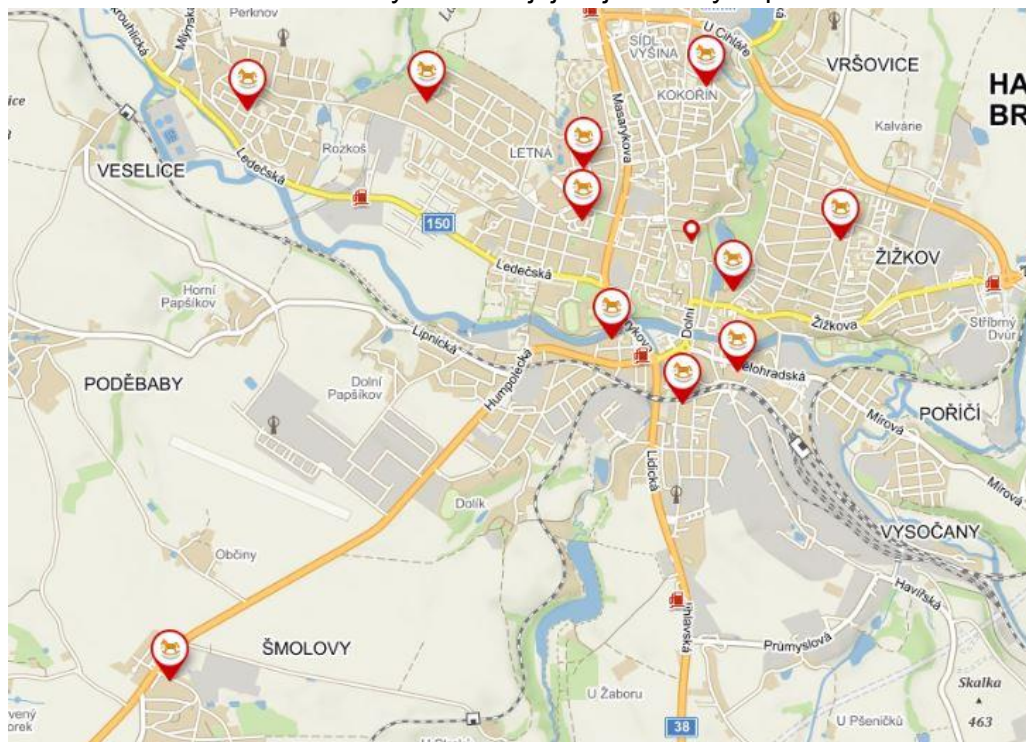
3.2.1 Mateřské školy

Ve městě Havlíčkův Brod se nacházejí tyto mateřské školy:

- MŠ Korálky – zřizovatel – organizuje devět pracovišť,
 - MŠ Nad Tratí, Nad Tratí 5,
 - MŠ Nádražní, Nádražní 1329,
 - MŠ Nuselská, Nad Nuselská 3240,
 - MŠ Prokopa Holého, Prokopa Holého 1832,
 - MŠ Příčná, Příčná 189,
 - MŠ Šmolovy, Šmolovy 107,
 - MŠ Zahradnického I, Zahradnického 2864,
 - MŠ Zahradnického II, Zahradnického 2867,
 - MŠ Žižkov, Žižkov II 1352.
- MŠ Na Svahu (organizovaná pod ZŠ Wolkerova),
- MŠ Domeček (soukromá mateřská škola),
- MŠ a ŠD Nemocnice,
- MŠ, ZŠ a ŠD Psychiatrická nemocnice.

Pozn.: Pro účely analýzy jsou z těchto subjektů relevantní pouze subjekty MŠ Korálky a MŠ Na Svahu při ZŠ Wolkerova.

Obr. č. 2 Rozmístění mateřských škol a jejich jednotlivých pracovišť

3.2.1.1 Mateřská škola Korálky

Devět mateřských škol sloučených v jeden právní subjekt organizuje celkem 30 tříd s maximální kapacitou 725 dětí. Kapacita je pro aktuální rok 2017/2018 naplněna.

Tab. č. 6 Složení dětí (informace za rok 2016/2017)

MŠ	Nad Tratí	Nádražní	Nuselská	Prokopa Holého	Příčná	Šmolovy	Zahradnického I	Zahradnického II	Žižkov
Kapacita	80	112	70	81	89	28	122	54	89
Naplněnost	80	112	70	81	89	28	122	54	89
Počet tříd	3	4	3	3	4	1	5	3	4

Zdroj: <http://www.mskoralky.cz/>

V rámci kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání mají přednost děti ze spádové oblasti a dle dosaženého věku, přičemž platí pravidlo, čím starší dítě, tím větší přednost před ostatními. Při nenaplnění kapacity přijímají mateřské školy děti s trvalým pobytem na území města a poté mimo území města.

Jednotlivé třídy jsou rozděleny podle kategorií od tří do čtyř a půl roku, od čtyř a půl do šesti let a tam, kde je to možné, jsou předškoláci v samostatné třídě. V mateřské škole jsou děti mladší tří let s podmínkou, že do konce daného kalendářního roku dosáhnou věku tří let. Jedna třída je zřízena podle §16 odst. 9 školského zákona – pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními – hovorově „speciální“ třída. V této třídě je menší kolektiv dětí s uzpůsobeným programem oproti ostatním třídám. Ve škole je 11 dětí integrovaných – 10 z nich má asistenta pedagoga. Nejčastějšími jsou poruchy autistického spektra, poruchy pozornosti, chování, řeči. Děti Romů a cizinců se v mateřských školách objevují ve velmi nízkém procentu, v řádu jednotek. Každé středisko pracuje samostatně, programově jsou pak pracoviště různě zaměřena. Například dvě mateřské školy mají zaměření „zdravá MŠ“,

dvě MŠ realizují program „Začít spolu“, jedna MŠ má zaměření na dramatickou tvorbu atd. Společné záležitosti řeší zástupci pracovišť na pravidelných poradách.

Škola realizuje podpůrná opatření (plán podpůrné péče + individuální vzdělávací plán). Ohledně diagnostiky dětí spolupracuje škola s poradnami (PPP a SPC). Na základě doporučení poraden jsou zřizovány na školách pozice asistentů pedagoga. Asistenti jsou vnímáni jako významná pomoc zejména u autistických dětí a dětí s poruchami chování. Ve škole se počet asistentů postupně navyšuje, přičemž díky třídě zřízené podle §16 odst. 9 školského zákona, tzv. „speciální“, mají s asistenty dlouholetou zkušenost. Na místním trhu práce dosud neměli problém tyto pozice obsadit. Zájem o tyto pozice byl i ze strany kvalifikovaných pedagogů.

Kompetence pedagogů pro práci s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami se liší podle zájmu daných pedagogů a podle toho, zdali dané dítě mají nebo měli ve třídě. Pedagogy, kterým by do třídy mělo přijít dítě se SVP, se snaží proškolit v práci s těmito dětmi. V současnosti je zájem o kurzy ohledně vzdělávání dětí mladších 3 let. Někteří pedagogové mají státní zkoušky ze speciální pedagogiky, nicméně v případě potřeby využívají všichni služby speciálních pedagogů z poraden. Spolupráce s PPP a SPC je celkově hodnocena kladně. Pouze přetíženost poraden vede k delším lhůtám vyřizování jednotlivých žádostí. Poradny také půjčují některé pomůcky, kterými jednotlivé školy nedisponují.

„Speciální“ třída je veřejností dobře vnímána. Usuzováno na základě toho, že rodiče sami přicházejí s tím, aby jejich děti byly do této třídy zařazeny. Zařazení probíhá na základě posouzení ze strany poradenského zařízení, ze kterého musí mít rodiče doporučení. Pro školní rok 2017/2018 se stalo, že už v této třídě nebylo místo, takže dítě bylo zařazeno do běžné třídy a po uvolnění místa bude pravděpodobně v následujícím roce přeřazeno do třídy speciální. Stává se také, že dítě je v běžné třídě, ale na základě doporučení ze strany poradenského zařízení je přeřazeno do „speciální“ třídy. Počet dětí se pohybuje v rozmezí od 6 do 14 dětí. Ve školním roce 2017/2018 budou ve třídě působit dva sdílení asistenti.

Migrace mezi mateřskými školami téměř neprobíhá. Pouze v řádu jednotek z důvodu stěhování rodin v rámci města. Případně přechod dítěte v rámci organizace mezi jednotlivými pracovišti. Někdy rodiče přivedou dítě na zápis na obě místní mateřské školy (MŠ Korálky nebo MŠ Na Svahu) a poté se rozhodují, na kterou školu dítě přihlásí.

Předčasné ukončování je ojedinělé. Důvody ukončování jsou stěhování, neplacení školného nebo rodiče přestanou děti do školy vodit. V případě neplacení je většinou domluven splátkový kalendář, čímž bývá situace vyřešena.

Škola je ze strany veřejnosti pozitivně hodnocena. Problémy jsou individuální a každé pracoviště si je řeší samostatně.

Kapacita je na rok 2017/2018 naplněná s tím, že už je přidělená výjimka o navýšení počtu dětí. Dítě, které dosáhne 3 let v průběhu školního roku, není škola schopna přijmout. V průměru je 24 dětí na jednu třídu.

Škola má zkušenosti s podáváním projektů – šablony, potravinová pomoc, logopedická prevence, pro zdravotně znevýhodněné apod.

Škola plánuje vylepšit a vybavit školní zahrady, zkvalitnit počítačovou vybavenost, dotykové displeje, modernizovat techniku. Také by uvítala možnost zlepšení v oblasti materiální podpory – získat další vzdělávací pomůcky pro děti se SVP.

3.2.1.2 Mateřská škola Na Svahu

Od 1. ledna 2003 je Mateřská škola Perknov součástí Základní školy Havlíčkův Brod, Wolkerova 2941. Mateřská škola má dvě oddělení s počtem 53 žáků. Do MŠ jsou přijímány děti na základě žádosti rodičů. Děti přijímá ředitel školy do naplnění kapacity, která je podle Rejstříku škol 54 míst. Děti jsou umísťovány do dvou věkově smíšených tříd zpravidla od 3 do 6 let. Mateřská škola nemá žádného sociálně znevýhodněného žáka a žádného žáka s IVP.

V mateřské škole pracuje celkem sedm zaměstnanců, z toho čtyři pedagogičtí pracovníci (učitelky), všechny splňují předepsanou odbornou kvalifikaci a průběžně se vzdělávají.

Škola spolupracuje s PPP v oblasti logopedické prevence, vyšetření školní zralosti apod. Velmi úzce spolupracuje se ZŠ Wolkerova - každoročně s dětmi navštěvují první třídy ZŠ, keramickou dílnu ZŠ a spolupracují se školní družinou. Učitelky ZŠ se účastní informativních schůzek pro rodiče předškoláků.

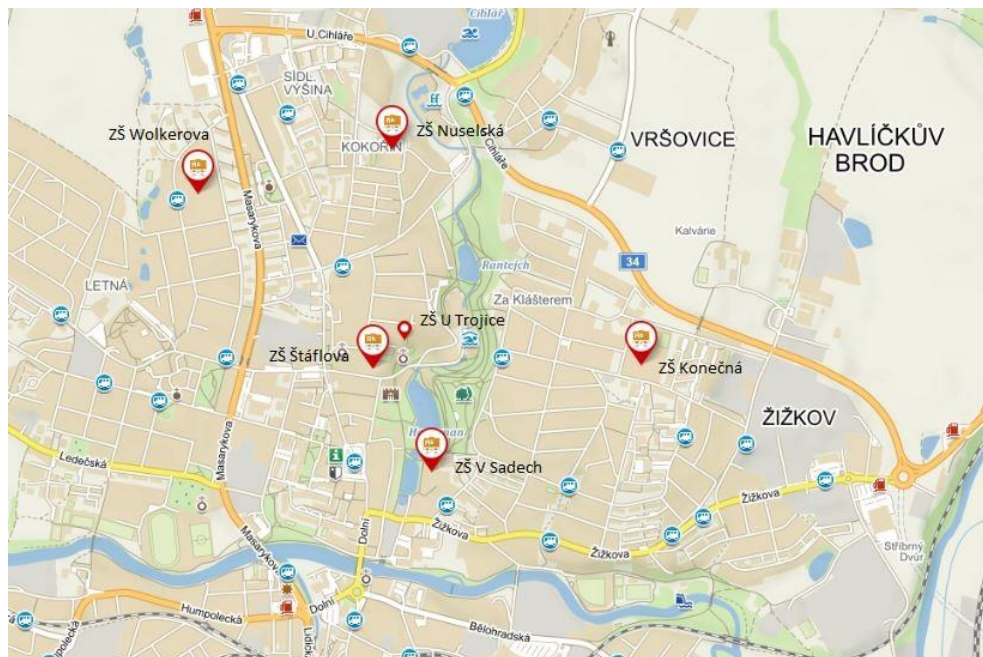
Rodiče mají možnost podílet se na dění školy účastí na různých programech, společných dílnách a vystoupeních dětí dle svého zájmu. Mohou se aktivně účastnit vzdělávací činnosti jako asistenti, popř. nabídnout MŠ exkurzi na svém pracovišti apod. Vzdělávací činnosti si mohou vyzkoušet se svými dětmi při odpoledních setkáních "Hrajeme si spolu". Učitelky jsou s rodiči v denním kontaktu, informují je o individuálních pokrocích jejich dítěte a domlouvají se na společném postupu při výchově a vzdělávání. Pro rodiče jsou 3 x ročně pořádány informativní schůzky. O připravovaných akcích jsou informováni na vývěskách v mateřské škole, na webových stránkách MŠ a také písemně e-mailem. Někteří rodiče pomáhají mateřské škole také finančně, sponzorskými i věcnými dary, zajištěním občerstvení na společné akce apod.

3.2.2 Základní školy

Ve městě Havlíčkův Brod se nacházejí tyto základní školy:

- Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod, Wolkerova (dále jen ZŠ Wolkerova),
- Základní škola Havlíčkův Brod, Štáflova (dále jen ZŠ Štáflova),
- Základní škola Havlíčkův Brod, Konečná (dále jen ZŠ Konečná),
- Základní škola Havlíčkův Brod, V Sadech (dále jen ZŠ V Sadech),
- Základní škola Havlíčkův Brod, Nuselská (dále jen ZŠ Nuselská),
- Základní škola a Praktická škola, U Trojice (dále jen ZŠ U Trojice).

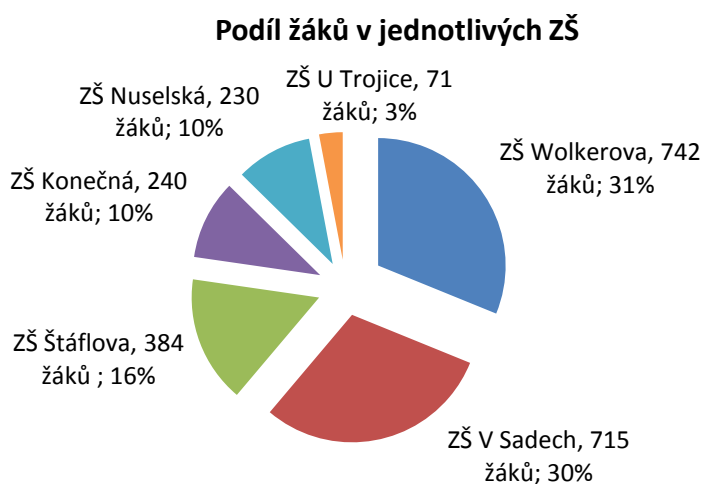
Obr. č. 3 Rozmístění základních škol

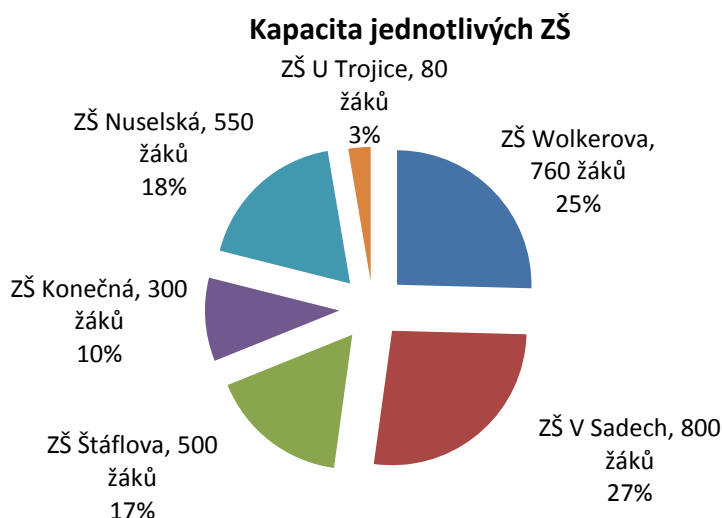
Tab. č. 7 Základní údaje základních škol

Škola	kapacita	počet žáků	počet spádových žáků - 1 ročník 2017	počet žáků mimospádových - 1 ročník 2017	počet žáků se SVP
ZŠ Wolkerova	760	742	58	32	15
ZŠ V Sadech	800	715	32	?	40
ZŠ Štáflova	500	384	12	21	64 (2015/2016)
ZŠ Konečná	300	240	21	7	60
ZŠ Nuselská	550	230	23	9	17 (IVP)
ZŠ U Trojice	80	71	x	x	71

Graf č. 3 – Podíl žáků v jednotlivých ZŠ

Graf č. 4 – kapacita jednotlivých ZŠ

3.2.2.1 Základní škola a mateřská škola Wolkerova, Wolkerova 2941, 580 01 Havlíčkův Brod

Tab. č. 8 ZŠ Wolkerova

kapacita	760
počet žáků	742
počet spádových žáků - 1 ročník 2017	58
počet žáků mimospádových - 1 ročník 2017	32
počet žáků se SVP	15
přepočtený počet pedagogických pracovníků	43,88
přepočtený počet nepedagogických pracovníků	9,32
počet speciálních pedagogů	0
počet asistentů pedagoga	4 (1 asistent má na starosti 2 žáky)
počet psychologů	0

Subjekt organizující mateřskou školu, základní školu, školní družinu, školní klub, školní jídelnu. Škola je jako jediná z Havlíčkova Brodu bezbariérová. Specifikem základní školy jsou jazykové třídy, od třetího ročníku je vždy jedna třída jazyková. Přijetí do jazykové třídy je na základě jazykového testu, nicméně v dalších ročnících je možné přestoupit zpět do běžné třídy nebo naopak vstoupit z jiné třídy do jazykové. Od třetí třídy je vyučován jeden cizí jazyk a od šestého ročníku je rozšířená jazyková výuka o další jazyk. Škola dříve byla členem asociace škol s rozšířenou výukou a tento trend přetrvává dodnes.

Počet žáků se SVP je 15 z celkového počtu 742 žáků, což tvoří přibližně dvě procenta celkového počtu. Nejčastěji to jsou poruchy učení. Jeden žák má kombinované mentální a tělesné postižení a učí se podle RVP pro Základní školu speciální – obor 79-01-B/01 Základní škola speciální. Diagnostiku provádí PPP a SPC. Škola má čtyři asistenty pedagoga, přičemž jeden asistent je sdílen dvěma žáky. Zkušenost s asistenty je ve škole

dlouhodobá (více jak 15 let). Jako jediná škola naplnila svoji kapacitu. Z důvodu zájmu ze strany rodičů byla zřizovatelem od 1. 9. 2017 navýšena kapacita o 10 míst, zejména proto, aby nastupující sourozenci nemuseli docházet na jinou základní školu. Dříve byla kapacita dostačující.

Kvalifikovaným odhadem je 200 žáků mimospádových, které tvoří přibližně 25 % všech žáků. Významná část žáků z okolních mimoměstských malotřídních škol byla do šestého ročníku přijímána právě na tuto školu. Migrace žáků je zejména z důvodů stěhování. Do jiných škol v rámci města přechází jeden až dva žáci ročně z důvodu nespokojenosti s výukou (náročnost), konfliktům mezi žáky nebo s pedagogy apod.

Škola uvádí počet žáků jiného etnika a počet cizinců jako nulovou hodnotu. V minulosti byla na škole významnější část mongolských žáků. Ostatní uvádějí české občanství.

Škola nedisponuje speciálním ani sociálním pedagogem. Výchovná poradkyně sice má kvalifikaci speciální pedagožky, ale škola využívá služeb PPP a SPC. Škola nevnímá, že by pozice sociálního pedagoga byla potřebná.

Předčasné ukončování školní docházky je v řádu jednotek. Pokud žák splnil povinnou školní docházku, ale má zájem dokončit základní vzdělání, rozhodne pedagogická rada o povolení. Zamítnutí se v historii stalo pouze jednou.

Se záškoláctvím má škola minimální zkušenost. V případě, že dítě chybí více jak 150 hodin za pololetí, tak se využívá možnosti přezkoušení. Větší míra absence se objevuje třeba u sportovců, kteří reprezentují, nebo ze zdravotních důvodů.

Komplikací pro školu je získávání pracovníků určitých aprobací na trhu práce, např. pro dílny, fyziku, matematiku, chemii, jazyky apod. Nicméně to zatím není ve fázi ohrožení chodu školy.

3.2.2.2 Základní škola Havlíčkův Brod, Štáflova 2004

Tab. č. 9 ZŠ Štáflova

kapacita	500
počet žáků	384
počet spádových žáků - 1 ročník 2017	12
počet žáků mimospádových - 1 ročník 2017	21
počet žáků se SVP	64 (2015/2016)
přepočtený počet pedagogických pracovníků	23,74
přepočtený počet nepedagogických pracovníků	6,88
počet speciálních pedagogů	1 (0,5 HPP)
počet sociálních asistentů/pedagogů	1

Subjekt organizuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Škola má 384 žáků v 17 třídách. Specifikem školy jsou třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Tyto třídy sice byly oficiálně zrušeny, ale sportovní zaměření školy zůstalo. Specifikem školy je tak integrace sportovních žáků (dříve škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy

– klasifikace se změnila – základní školy s rozšířenou výukou jako takové nejsou, ale zřetel na nadané děti je brán ve školním vzdělávacím programu). Dalším specifikem je množství pořádaných kroužků – sportovní, výtvarné, hudební, keramické, zdravotní, šachové, gymnastické, taneční, vaření a další vzdělávací kurzy a ostatní aktivity.

Na škole je přibližně 10 romských žáků, tři mongolští a dva vietnamští žáci (kvalifikovaný odhad). Velký podíl tvoří mimobrodští žáci, kteří tvoří přibližně polovinu všech žáků. Spádových žáků je přibližně 30 %. Pod školu spadají i žáci s trvalým bydlištěm na ohlašovně obce.

V rámci projektu MŠMT využívá škola finance na sociální asistentku, protože pomáhá dětem cizinců s plynulým začleněním do kolektivu. Současně dvě vyučující absolvovaly program Výuka českého jazyka pro cizince, takže jsou odborně schopné pomáhat a doučovat děti cizinců.

Jednou z identifikovaných příčin sociální potřebnosti je předchozí rozpad rodin. Připravenost žáků na vstup do školy je podle zkušeností školy výrazně ovlivněna zázemím rodičů. Většina prvňáčků je nadprůměrně připravena. Dodatečné odklady se v historii školy řešily pouze 2x.

Škola disponuje sociálním asistentem a speciálním pedagogem, ale využívá i služeb PPP a SPC. Pro školu je prioritní speciální pedagog, který problematice rozumí a je schopen odborně vést asistenty pedagoga. Funkce speciálního pedagoga je zřízena na dva roky v rámci projektu na 0,5 úvazku, přičemž v minulosti byl speciální pedagog placen ze mzdového rozpočtu školy.

Ve škole je nízká fluktuace žáků. Jednou až dvakrát ročně dojde ke změně v rámci města. Důvodem bývá konflikt mezi žáky nebo mezi rodiči a učitelem, případně chtějí rodiče „vytrhnout dítě z určité party“. Stejně tak to bývá i u příchozích. Někdy přechází žák do této školy z důvodu sportovních aktivit.

Opakování ročníku se stává výjimečně. Skryté záškoláctví se objevuje jen v malém rozsahu. Jedním z identifikovaných důvodů je, že rodič potřebuje, aby žák pohlídal sourozence. Škola situaci řeší preventivně konzultací s rodiči a v případě vážnějších věcí se navazuje spolupráce s OSPOD. Školní docházka se ale řeší minimálně, spíše je tématem nepřipravenost určitých žáků. Minimálně se podle informací řeší právě proto, že je zde důsledná kontrola a k záškoláctví téměř nedochází. Problémům předchází díky práci výchovné komise, která spolupracuje s OSPOD.

Škola vidí komplikace zejména v organizaci tříd, protože jsou různé velikosti (od 44 po 68 metrů čtverečních). Z toho důvodu musí každý rok přeorganizovat systém tříd. To v praxi znamená, že třídy jsou každý rok v jiných prostorách. Navíc je budova v historickém centru, takže nelze realizovat větší stavební úpravy. V plánu je využití místa na půdě. Další vnímanou významnou organizační a finanční zátěží je spravování školní jídelny, která slouží i jiným školám a veřejnosti zejména z důvodu náročnosti údržby, provozu a financování.

3.2.2.3 Základní škola Havlíčkův Brod, V Sadech 560

Tab. č. 10 ZŠ V Sadech

kapacita	800
počet žáků	715
počet spádových žáků - 1 ročník 2017	32
počet žáků se SVP	40
přepočtený počet pedagogických pracovníků	41,19
přepočtený počet nepedagogických pracovníků	8,64
počet speciálních pedagogů	0
počet sociálních asistentů/pedagogů	0,1 HPP
počet asistentů pedagoga	2

Subjekt organizuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Škola má 715 žáků. Kapacita školy 800 žáků je nenaplněná. Specifikem školy je, že na 2. stupni integrují nadané žáky fotbalisty do jedné třídy, v každém ročníku je vždy jedna třída, kde daná integrace probíhá. V dané třídě je přibližně 10-12 žáků fotbalistů plus žáci bez tohoto zaměření. Za integraci odpovídá učitel tělesné výchovy. Dalším specifikem školy je pěvecký sbor s počtem 200 členů rozdělených do 4 oddělení. Sbor se úspěšně účastní různých soutěží.

Počet žáků z vlastního spádu se pohybuje přibližně na 30 %. Ve školním roce 2017/2018 bylo přibližně 90 prvňáků. Ze spádového obvodu mělo přijít přibližně 50 dětí, ale nastoupilo jen cca 32 dětí, zbývající děti z toho spádu nastoupily do jiných škol. To znamená, že přibližně 2/3 jsou z jiných spádových oblastí nebo z jiných obcí. Spádovost není školou vnímána jako ideální z důvodu nízké zalidněnosti a s tím souvisejícím počtem dětí, přesto je o školu zájem. Hlavní důvody tohoto zájmu jsou pravděpodobně především umístění v blízkosti centra, blízkost vlakového a autobusového nádraží, umístění školní jídelny v budově školy, provozní doba školní družiny (6:00 – 17:15), nabídky 20 až 25 kroužků zdarma a výše zmiňovaných specifik školy. Jedná se o kroužky keramické, výtvarné, sportovní, hudební, jazykové, přípravné na přijímací zkoušky apod. Kroužky vedou učitelé školy.

Počet žáků se SVP je cca 40. U některých jsou ještě staré posudky, u části proběhla rediagnostika. Nejčastější je 2. stupeň podpůrných opatření, stupeň 3 má přibližně 8 žáků. Diagnostiku provádí PPP a SPC. Spolupráce s PPP je ze strany školy hodnocena jako velmi dobrá. Pracovníci poradny jsou i dvě hodiny v dané třídě, sledují i práci asistenta, aby posudky neodpovídaly jen realitě žáka, ale i realitě školy, tzn. co je ideálně možné v podmínkách školy. Spolupráce se SPC je hodnocena podobně jako s PPP.

Odhad počtu Romů se pohybuje přibližně na 10-15 žácích. Dále jsou ve škole mongolští žáci, vietnamští, ázerbajdžánští, slovenští a ukrajinští. Celkem je odhadováno cca 20 žáků s odlišnou národností či etnicitou.

Škola z důvodu nenaplněné kapacity děti neodmítá. U dětí, které byly pro odklad vytipovány už v mateřské škole, rodiče přinesou posudky z poradny. Dodatečné odklady se vyskytnou v průměru jednou až dvakrát za školní rok. Zpravidla rodič přinese potvrzení od lékaře.

Ve škole pracují dva asistenti pedagoga, od září (2017) by měli být 4. Předchozí školní rok (2015/2016) ve škole nebyl žádný. Ve škole pracuje několik učitelek s kvalifikací ze speciální pedagogiky, nicméně pozice speciální pedagog vytvořena není. Od 1. 9. 2017 bude vytvořena pozice sociálního pedagoga (0,1 úvazku) s následující náplní práce: práce s dětmi cizinců, s dětmi ze sociálně slabých rodin a komunikace s jejich rodiči. Financován bude ze šablon a bude se jednat o stávajícího zaměstnance.

Přechod do jiných škol v rámci města se stává. V minulosti sama škola doporučovala přestup žáka na ZŠ Konečnou, kde mají speciální třídy. Během školního roku přejdou na jinou školu v průměru jeden až dva žáci za rok. Důvodem bývá neshoda s učitelem nebo stěhování na druhou stranu města. Do školy během školního roku přichází v průměru 5-6 žáků. Důvody příchodů jsou obdobné jako u odchodů.

Předčasné ukončení školní docházky se za poslední tři roky stalo jednou. (školní rok 2016/2017). Žák opakoval ročník, hlavní příčinou neúspěchu bylo identifikováno nepodnětné rodinné prostředí. Žák by měl nastoupit na učňovský obor „Kuchař – číšník“. Otevřené záškoláctví se objeví každoročně v průměru u jednoho žáka. U skrytého záškoláctví se snaží škola působit preventivně a komunikovat s rodiči.

3.2.2.4 Základní škola Havlíčkův Brod, Konečná 1884

Tab. č. 11 ZŠ Konečná

kapacita	300
počet žáků	240
počet spádových žáků - 1 ročník 2017	21
počet žáků mimospádových - 1 ročník 2017	7
počet žáků se SVP	60
přepočtený počet pedagogických pracovníků	22,55
přepočtený počet nepedagogických pracovníků	5
počet speciálních pedagogů	4
Počet asistentů pedagoga	6

Subjekt organizuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu – výdejnu. Škola již existuje 37 let. Počet žáků je 240, přičemž kapacita školy je 300. Škola má vždy v každém ročníku po jedné třídě běžné. Od 90. let jsou zřízené speciální třídy, nyní podle §16 odst. 9 Školského zákona. Počet se pohybuje od 4 do 5 speciálních tříd podle toho, jak se sejdou žáci s typy poruch. Aktuální stav jsou 4 speciální třídy. Jsou spojeny 3. a 5. třída, 4. třída je samostatně, 6. a 7. třída jsou spojeny a 8. třída je samostatně. Na školní rok 2017/2018 musí škola přeorganizovat systém rozdělení tříd podle druhů postižení. Dvě třídy pro žáky s LMP, jedna třída pro poruchy chování, dvě třídy pro poruchy učení.

45 žáků se SVP je ve speciálních třídách. Asi 15 žáků se vzdělává v běžných třídách. Část těchto žáků je z běžných rodin, část je z romských rodin, část ze sociálně znevýhodněných, část je z rodin rozvrácených.

Ve škole nejsou žádní žáci cizí státní příslušnosti. 10 až 12 žáků je romských, z nichž je přibližně polovina vzdělávána ve speciálních třídách (kvalifikovaný odhad). Žáci jiných etnik ve škole nejsou.

Škola má šest asistentů pedagoga, tři v běžné třídě a tři ve speciálních třídách. V jedné speciální třídě jsou dva. Na školní rok 2017/2018 se plánuje rozšíření o další dva asistenty.

Žáků z vlastní spádové oblasti odhadují na přibližně 2/3. K zápisu do školy chodí z daného spádu 1/2 až 2/3, ostatní se zapisují v jiných školách. V roce 2017 se zapsalo 26 žáků, z nich je 5 žáků nespádových.

Ve škole je poměrně vysoká míra absencí. Je zde zavedeno přezkušování v případě větší absence ve výuce kromě dlouhodobých absencí ze zdravotních důvodů. 10 134 hodin omluvených za první pololetí, 64 neomluvených, z toho 2 ve druhé třídě, 13 v sedmé, 45 v osmé, 4 v deváté. 13 316 omluvených za II. pololetí, 53 neomluvených, z toho 6 v sedmé třídě, 46 v osmé třídě, 1 v deváté třídě. Jako příčina byla uváděna obecně sociální slabost rodin anebo zdravotní důvody.

Škola nezaměstnává školního psychologa, ale má 4 speciální pedagogy. Počet je vnímán jako nedostačující a je plánováno rozšíření pracovního týmu o další 1 až 2 speciální pedagogy. Škola spolupracuje s PPP a SPC a spolupráci hodnotí velmi dobře. Nicméně počet rediagnostikovaných žáků je menší než polovina dříve diagnostikovaných žáků.

Předčasné ukončování školní docházky se ve škole objevuje výjimečně. Za poslední tři roky odchází v letošním roce jedna žačka. Tito žáci se i přes nedokončené základní vzdělání dostávají na střední školy bez problémů – nejen na dvouleté obory, ale i na tříleté. Záškoláctví se podle školy týká především žáků ze sociálně slabších rodin.

3.2.2.5 Základní škola Havlíčkův Brod, Nuselská 3240

Tab. č. 12 ZŠ Nuselská

kapacita	550
počet žáků	230
počet spádových žáků - 1 ročník 2017	23
počet žáků mimospádových - 1 ročník 2017	9
počet žáků se SVP	17 (IVP)
přepočtený počet pedagogických pracovníků	18,86
přepočtený počet nepedagogických pracovníků	7,24
počet asistentů pedagoga	4

Subjekt organizuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Škola se otvírala v roce 1990 a svého času naplňovala svoji kapacitu 550 žáků. Nyní školu navštěvuje celkem 230 žáků, což signalizuje postupný úbytek žáků. Škola je specifická skladbou předmětů na druhém stupni, kde mají zařazeny multimediální výchovu a techniku

administrativy, a zaváděním alternativních metod výuky, např. „práce v centrech aktivit“, výuka matematiky Hejného metodou apod. Škola má také přípravnou třídu jako jediná v Havlíčkově Brodě. V budově školy jsou prostory pronajaté Základní umělecké škole a MŠ Korálky, která tam má jedno z pracovišť.

Škola měla před několika lety speciální třídu. Žáci z této třídy přešli buď do speciálních tříd ZŠ Konečná, nebo do ZŠ U Trojice. Před zavedením nových podpůrných opatření běžně vypracovávali individuální vzdělávací plány. Mívali žáky s mentálním postižením s úpravou učebního plánu. Žákům s poruchami chování a učení se škola věnuje běžně a ve škole je integrován také autistický žák. Ve škole jsou 4 asistenti pedagoga. Škola má zkušenosti s tělesným postižením, sluchovým, vadami řeči apod. Škola úzce spolupracuje s PaedDr. Zdeňkem Martínkem z PPP Pelhřimov.

Ve škole je 17 žáků s individuálním vzdělávacím plánem. Škola zatím neměla žáka se samostatnou diagnózou sociálního znevýhodnění.

Přípravná třída má nyní 12 žáků. Ve městě je každoročně přibližně 30 až 40 žáků s odkladem, ale přesto má škola potíže s naplněním minimální kapacity pro otevření (7 žáků). Předloňský rok třídu z důvodu nenaplnění kapacity neotevřeli (loňský rok 2016/2017 – 11 žáků). V současnosti je situace mírně lepší. Přípravná třída vznikla původně pro sociálně znevýhodněné žáky, čímž si vybudovala pověst tzv. „cikánské třídy“. Nyní je to přípravná třída pro žáky s odkladem.

Školu navštěvují 4 mongolští žáci, 4 slovenští žáci, 2 ukrajinští žáci a 3 romští žáci (kvalifikovaný odhad – září 2017). Tito žáci nekorrespondují s žáky se SVP.

V rámci letošního zápisu (2017) přišlo 32 dětí. 23 ze spádové oblasti, 4 z dalších obvodů (2 ze ZŠ Štáflova, 1 ze ZŠ Wolkerova, 1 ze ZŠ Konečná) a 5 žáků z okolních obcí.

Odchod dětí do speciální školy bývá ve velmi malém procentu. Spíše rodiče využívají speciální třídy na ZŠ Konečná, která je vnímána jako „mezičlánek“, kde se rodiče snaží udržet své děti na běžné základní škole. A pokud zde dítě neuspěje tak přesouvají dítě do speciální školy. Všechny tyto přesuny jsou v jednotkách žáků a na základě doporučení a konzultací s poradnami.

Přechody žáků na jinou ZŠ v rámci města jsou minimální. V roce 2015/2016 přišli na školu dva žáci ze ZŠ V Sadech, kteří měli na dřívější škole kázeňské problémy (neomluvené hodiny, záškoláctví). Na této škole se pak problémy opakovaly.

Předčasné ukončování školní docházky je ojedinělé. Důvody předčasného ukončování školní docházky jsou zpravidla špatný prospěch.

Škole chybí pozice speciálního pedagoga a školního psychologa, které si z důvodu velikosti školy nemohou dovolit. V současnosti si škola v rámci šablon požádala o speciálního pedagoga, vzdělávací programy dalšího vzdělávání pro pedagogický sbor, bezbariérovost a vybavení technických předmětů.

3.2.2.6 Základní škola a Praktická, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod

Tab. č. 13 ZŠ U Trojice

kapacita	80
počet žáků	71
počet žáků se SVP	71
přepočtený počet pedagogických pracovníků	21,09
přepočtený počet nepedagogických pracovníků	4,75
počet speciálních pedagogů	21,09
počet asistentů pedagoga	13

Subjekt organizuje Základní školu, Školní družinu a Střední školu. Škola byla založena v roce 1947. Zřizovatelem školy je Kraj Vysočina. V rámci základní školy jsou všichni žáci se SVP různého charakteru. Aktuálně základní školu navštěvuje 71 žáků (celkem 95 – z toho 24 střední škola). Kapacita základní školy je 80 žáků. Na rok 2017/2018 očekávají ještě další nárůst – cca 3 žáci. Vstup na školu je možný pouze s doporučením z poradenských zařízení (SPC, PPP). Žáky přijímají z MŠ a ze všech ZŠ.

Škola etnicitu ani cizí státní příslušnost u žáků nesleduje a nezaznamenává. Škola má 13 asistentů pedagoga, přičemž jejich počet je dlouhodobě stabilní. Škola nedisponuje psychologem, ale spolupracuje s PPP a SPC. SPC je bývalé pracoviště školy zařazené od 1. 7. 2016 pod PPP a SPC Vysočina. V rámci pracovního týmu není ani sociální pedagog, nicméně by měl od listopadu (2017) nastoupit pedagog s touto kvalifikací.

Žáci zpět do běžné ZŠ neodcházejí, ani předčasně neukončují. Všichni žáci přecházejí do středoškolského vzdělávání. („E-čkové“, ale i „H-čkové“ obory) V minulosti jeden z bývalých žáků studoval VŠ.

Škola vnímá „jednodruhovost“ jako komplikaci v organizaci a realizaci vzdělávání – některé žáky nemohou přijmout, protože není třída. RVP ZV je vnímán jako komplikovaný, složitý, přinášející byrokratickou zátěž.

Ve škole je pracovní prostředí vnímáno jako velmi dobré (nulová fluktuace zaměstnanců, udržování mimopracovních vztahů, zpětná vazba rodičů a pedagogů).

Škola nezveřejňuje výroční zprávy – pouze umožňuje nahlédnutí v prostorách školy. Zpráva je také na vnitřním informačním portále Kraje Vysočina, který ale není přístupný veřejnosti.

3.2.2.7 Základní školy shrnutí

ZŠ Wolkerova a ZŠ V Sadech pojímá 61 % všech žáků docházejících do ZŠ v rámci Havlíčkova Brodu, přičemž naplněnou kapacitu a udělenou výjimku o navýšení kapacity má pouze ZŠ Wolkerova. Ostatní školy mají kapacitu dostatečnou. Nejvyšší rozdíl mezi kapacitou a počtem žáků je na ZŠ Nuselská s kapacitou 550 žáků a počtem 230 žáků. Na ZŠ Konečná jsou zřízeny speciální třídy. ZŠ U Trojice má 71 žáků a všechny žáky má se SVP. Přes 60 žáků se SVP má také ZŠ Konečná a ZŠ Štáflova. U ostatních škol je podíl nižší, přičemž nejnižší je u ZŠ Wolkerova, která je ale jako jediná základní škola v Havlíčkově Brodě bezbariérová.

ZŠ Konečná je kladně hodnocena. Ze strany dalších škol je kladně hodnocena existence vyrovnávacích a speciálních tříd pro děti se SVP. Ojedinelé negativní hodnocení se týkalo zejména pozdějšího přestupu žáků ze speciálních tříd na středoškolské studium, kde mívají problémy se zvládnutím výuky. Stejně tak je kladně hodnocena i škola U Trojice. Oblíbenost školy ukazuje i petiční snaha rodičů proti inkluzivním opatřením na této škole.

Zajímavé je hodnocení Základní školy Wolkerova, která je v prostředí Havlíčkova Brodu vnímána ze strany obyvatel jako určitým způsobem „prestižní“ zejména z důvodu rozšířené výuky jazyků. Nicméně ze strany některých respondentů z cílové skupiny sociálně znevýhodněných nebo etnicky odlišných je tato škola vnímána spíše negativně. Důvodem jsou zejména ústní formou sdělované příběhy o negativním nebo nerovném přístupu pedagogů k jejich žákům.

Počet vstupujících žáků na ZŠ U Trojice je odhadován maximálně do 10 žáků na jeden školní rok. Přestupy z ostatních základních škol na ZŠ U Trojice bývá v jednotkách žáků. Ze ZŠ Wolkerova je přestup výjimečnou událostí a to jak na ZŠ Konečnou, tak i na ZŠ U Trojice. Ze ZŠ Štáflova přestupuje jeden žák v průměru za 5 let. Ze ZŠ V Sadech nepřestoupil za posledních pět let žádný žák, nicméně v současnosti je tam jeden pravděpodobný přestup. Přestupy byly zaznamenány i mezi školami ZŠ Konečná a ZŠ U Trojice navzájem, nicméně v minimálním rozsahu (cca 1 žák za 3 roky). Přestupy dle informací škol nesouvisí se sociálním vyloučením, nicméně bylo zaznamenáno, že některé přestupy žáků byly z důvodu zanedbané školní přípravy, dlouhodobě nepodněného rodinného prostředí, nevhodného zázemí apod.

Byly identifikovány případy, kdy někteří rodiče chtějí dítě přihlásit do ZŠ U Trojice, ale školy s rodiči jednájí proti přesunu ve prospěch dítěte. Stejně tak byly identifikovány případy přestupu dítěte na ZŠ U Trojice, přičemž dítě dle obecných předpokladů mohlo docházet na běžnou ZŠ. Důvody motivace rodičů pro přesun dítěte na ZŠ U Trojice jsou především menší kolektiv, lehčí a jednodušší výuka, individuálnější přístup pedagogů, rodinné prostředí.

Také byl identifikován případ dítěte (středně těžké mentální postižení – souběžné postižení více vadami), u kterého rodič nechtěl, aby vstoupilo na ZŠ speciální i přes doporučení pedagogů a poraden. Dítě bylo zapsáno na ZŠ a stále se na běžné základní škole učí podle speciálního vzdělávacího programu. Nicméně v prostředí základních škol je tento příklad brán jako negativní ukázka dopadu inkluze z důvodu zatížení pedagoga a nutnosti vytvoření dvou paralelních vzdělávacích přístupů v jedné třídě.

Jednou za čtvrt roku realizuje PPP pravidelné schůzky s metodiky prevence a s výchovnými poradci. Všechny školy realizují programy prevence, kariérového vzdělávání a finanční gramotnosti a mají také tato témata zahrnuta průřezově do výuky v různých formách.

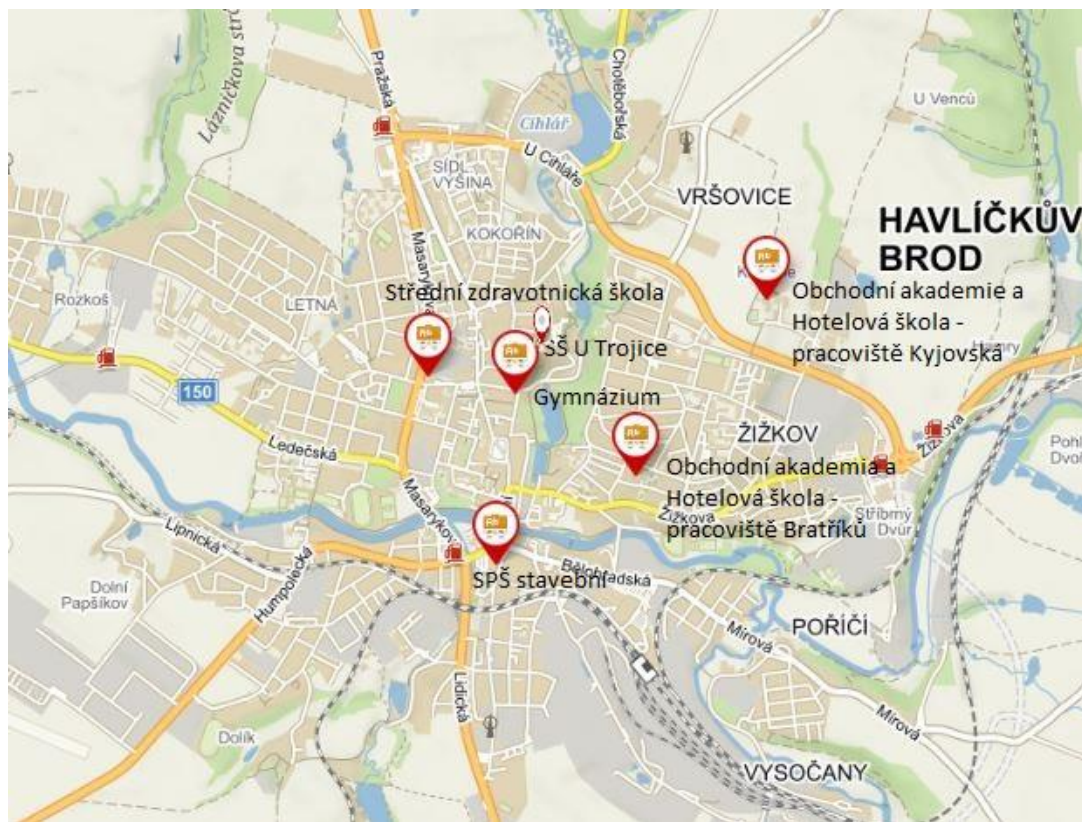
3.2.3 Střední školy

Ve městě Havlíčkův Brod se nacházejí tyto střední školy zřizované Krajem Vysočina:

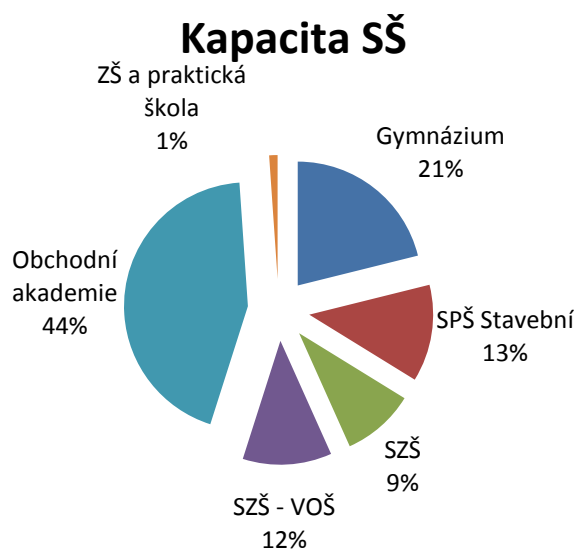
- Gymnázium Havlíčkův Brod,
- Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod,
- Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně,

- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod,
- Základní škola a praktická škola, U trojice.

Obr. č. 4 Rozmístění středních škol

Graf č. 5 Kapacita středních škol

Zdroj: Data z rejstříku škol a školských zařízení

3.2.3.1 Gymnázium

Tab. č. 14 - Gymnázium

kapacita	600
počet žáků	501
žáci se SVP	3
psycholog	1
asistent pedagoga	0,75
sociální asistent	x
čínských žáků	1
ukrajinských žáků	1
mongolských žáků	2
vietnamských	několik - odborný odhad nezjištěn

Všeobecně vzdělávací střední škola se čtyřletým a osmiletým vzdělávacím oborem Gymnázium. Škola v roce 2016/2017 vzdělávala 501 žáků, přičemž její kapacita je 600 žáků. Přijímání žáků probíhá na základě centrálních přijímacích zkoušek, kde se na základě výsledků učiní hranice pro přijetí. Škola je specifická v organizaci badatelského centra, které spolupracuje jak s VŠ, tak i s místními základními a středními školami. Dalším výraznějším rysem je mezinárodní spolupráce a výměnné pobyty žáků. Aktuálně byl škole schválen i projekt v rámci Erasmus+ ohledně výměnných pobytů žáků.

Ve škole jsou tři žáci se SVP, dva žáci, kteří mají Aspergerův syndrom, a jeden žák s tělesným postižením. Jeden ze žáků má jednoho asistenta pedagoga (0,75 úvazku). Mimo tyto tři žáky jsou cca 4 další žáci, kteří mají diagnostikovanou dysgrafii, dyslexii apod. Od září (2017) v rámci tzv. „šablon“ nastupuje na školu školní psychologka.

Žáci s odlišnou etnicitou se ve škole objevují minimálně. V současnosti je po jednom žáku čínské národnosti, ukrajinské, dvě mongolské žákyně, z nichž jedna odchází s rodiči do zahraničí, a několik vietnamských žáků, kteří mají v průměru lepší výsledky než ostatní žáci ve škole. Romský žák se na škole objevil jednou, ale odešel ve druhém ročníku na jinou školu. Ojedinele se objeví žák, který má neomluvené hodiny. Většinou je to spojené s rodinným problémem. Ohledně skrytého záškoláctví mají někteří žáci tendenci se škole vyhnout, ale není to velkého rozsahu.

Odchody do jiných škol probíhají nejčastěji z důvodů stěhování. Přibližně jednou za dva roky se objeví případ, že žák přejde na jinou školu z důvodu nezvládnutí výuky. Tito žáci většinou nejdříve propadnou a poté se rozhodují, zda nepřejít na jinou školu. V případě osmiletého cyklu se v kvartě žáci rozhodnou profesně, např. studium technického zaměření. V roce 2017 takto přešli dva žáci.

Přechody do školy probíhají také nejčastěji z důvodu stěhování nebo v případě, kdy se žák vrátí studovat do Havlíčkova Brodu, přestože do té doby studoval v jiném městě. U odchodů i příchodů se jedná o jednotlivce.

Školu předčasně ukončují naprosté výjimky v odhadovaném průměru jednoho žáka na deset let a to dle zkušeností pouze ze zdravotních důvodů. Pokud mohou žáci přestoupit na jinou školu, tak přestoupí. Žáci po přestupu již nejsou školou sledováni.

Většina žáků má vysokou míru motivace, a tím motivují i ostatní žáky. Žáci chtějí něco dokázat. S tím je spojeno i vnímání školy jako náročnější, nicméně při přijímání žáků na vysokoškolské studium je škola úspěšná. Dle zkušeností školy žáci a rodiče ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí jsou více motivováni uspět.

3.2.3.2 Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod

Škola je příspěvkovou organizací Kraje Vysočina. Subjekt organizuje střední školu, domov mládeže a školní jídelnu. Střední škola má kapacitu 1250 žáků a počet 480 studujících žáků (rok 2016/2017). Na škole jsou dvě studijní oblasti gastronomická a ekonomická realizované na dvou pracovištích. Žáci mohou studovat maturitní a učební obory. Maturitní vzdělání nabízí prostřednictvím ekonomického lycea, obchodní akademie, gastronomie, nástavbový obor gastronomie. Výuční list lze získat prostřednictvím oborů Cukrář, Kuchař – číšník. Škola nabízí i tzv. „Ečkový“ obor Stravovací služby. Na pracovišti v ulici Bratříků jsou obory maturitní a na pracovišti v ulici Kyjovská jsou obory učební a pracoviště praktického vyučování. Přijímání žáků na studijní obory probíhá na základě přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky podle daného limitu. Na učební obory pouze na základě prospěchu ze ZŠ. Historickou zajímavostí je, že v roce 2004 došlo ke sloučení tří různých škol do jednoho subjektu, což vytvořilo komplikace zejména ve sloučení tří pedagogických sborů. Toto sloučení ovlivňuje vnitřní klima školy dodnes. Nicméně v současnosti je výraznějším prvkem ovlivňující klima školy dlouhodobý úbytek žáků a s tím související organizační opatření. Specifikem školy je rozvinutý systém práce se žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Žáci se SVP jsou především na pracovišti Kyjovská (zdravotně a sociálně znevýhodnění). Na pracovišti Bratříků je 22 žáků se SVP, z toho pět žáků integrovaných. Na pracovišti Kyjovská je 46 žáků se SPV, z toho 19 žáků integrovaných. Celkem je ve škole 68 žáků se SVP. Na škole pracují dvě asistentky pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky, které se zabývají zejména prospěchem, jednáním s úřady, běžnými věcmi, identifikací žáků apod. a jeden asistent pedagoga pro žáka s autismem. Na rok 2017/2018 jsou plánováni 4 asistenti pedagoga + asistentka pro sociálně znevýhodněné žáky. Sociálně znevýhodnění jsou ti žáci, kteří vykazují hmotnou nouzi, tedy žáci, kteří přinesou potvrzení od městského úřadu, že pobírají příspěvek na živobytí. Aktuálně je to sedm žáků (září 2017). Škola těmto žákům poskytuje učební pomůcky a pracovní oděvy. Škola dále eviduje 38 žáků se „ztíženou sociální situací“. Ztížená sociální situace se identifikuje podle problematického rodinného prostředí (výkon trestu jednoho z rodičů, pěstounská péče, rodič samoživitel, sociální problémy žáka, problematická školní docházka, žák v péči prarodičů, gravidita žákyně). Žáků s vážnějšími psychickými problémy je osm. Žáků s cizí státní příslušností je devět (3 mongolští žáci, 4 vietnamští a 2 slovenské žákyně). Počet Romů není evidován, ale odborný odhad je přibližně 10 romských žáků. Ve škole je pro tyto žáky zřízeno školní poradenské pracoviště, kde jsou výchovný poradce, školní metodik prevence a od roku 2006 školní psycholog. Toto pracoviště vypracovává mimo jiné plán podpory. Na škole také existuje nadační fond, ze kterého přispívají dětem se soc. znevýhodněním na různé exkurze, kurzy apod. Na škole nejsou speciální třídy pouze tzv. „Ečkový obor“ pro žáky s LMP.

Tab. č. 16 Obchodní akademie a hotelová škola

celkový počet žáků	480
žáků s SVP	68
integrovaných žáků se SVP	24
asistent pedagoga	4
asistent pedagoga pro žáka s autismem	1
sociální asistent	1
sociálně znevýhodněných žáků	7
žáků se ztíženou sociální situací	38
Žáci s vážnějšími psychickými problémy – psychiatrická diagnóza	8
Žáci s cizí státní příslušností	9
psycholog	1

Asistent pedagoga se účastní i praktického vyučování, což se velmi osvědčilo a škola tuto pozici hodnotí jako nepostradatelnou součást. Tento asistent může při výuce pomoci i ostatním žákům. Bez asistenta autistického žáka by podle školy nemohla výuka vůbec probíhat. Škola nedisponuje speciálním pedagogem, ale zřídila pozici psychologa. Na základě předchozích zkušeností s činností speciálního pedagoga a školního psychologa na škole byl školní psycholog vyhodnocen pro tuto školu jako vhodnější forma. Pro školní rok 2017/2018 škola plánuje sdílení psychologa se Střední průmyslovou školou stavební.

Absence žáků se objevuje ve vyšší míře. Škola má ve školním řádu nastaveno řadu kritérií. Například sledování absencí v elektronických třídních knihách ve všech předmětech. Žák, který překročí určité procento absence, musí projít přezkoušením. Škola využívá přísného systému omlouvání, komunikace s rodiči, popřípadě s ošetřujícím lékařem. Za určitý počet neomluvených hodin může být udělena důtka, zhoršená známka z chování, podmíněčné vyloučení ze školy a následně může hrozit i vyloučení. Příčiny omluvených absencí jsou různé. Například žák hlídá mladšího sourozence (rodiče tuto absenci sami kryjí) nebo žák chodí místo školy do práce, protože ho rodiče odmítli živit apod. V jedné třídě se pohybuje absence na jednoho žáka v přibližném rozsahu 130 hodin za školní rok 2016/2017. Důvodem je, že ve třídě je větší počet hokejistů, kteří jsou častěji uvolňováni. Nejvyšší míra absence je u nástavbových oborů, kde je častá kombinace studia a zaměstnání a v učebních oborech kromě oboru „Cukrář“, kde je většina dívek. V „Ečkovém“ oboru je vyšší míra omluvených absencí zejména ze zdravotních důvodů. Za celou školu je neomluvených 138 hodin. Hlavní příčinou neomluvené absence je selhávání rodinného prostředí.

Tab. č. 17 Absence v průměru na jednu třídu - 2016/2017

	Bratříků	Kyjovská
počet tříd	14	8
průměrný počet žáků na třídu	21,785	18,875
omluvená absence v průměru na jednoho žáka	64,5	85,6
neomluvená absence v průměru na jednoho žáka	0,3	5,3

Přesuny žáků mezi školami probíhají neustále. Někteří žáci vystřídají za rok třeba i 5 škol. Nejčastějším důvodem odchodů je prospěch žáka, dále změna zájmu o studijní směřování (přechod na obor, který škola nenabízí), nezapadnutí do studijního kolektivu, nezvládnání pobytu na domově mládeže apod. U příchodů žáků z jiných škol jsou příčiny podobné jako u odchodů. Například přechod žáků z technických oborů na gastronomické obory, obory zaměřené na sport, problémy s pedagogy či spolužáky.

Tab. č. 18 Přechody žáků – Obchodní akademie a hotelová škola - 2016/2017

počet odchozích žáků	10
počet příchozích žáků	14
průměrný počet žáků předčasně ukončující studium	15

Někteří žáci zůstávají až do věku 26 let, zejména z důvodů placeného zdravotního a sociálního pojištění, rodičovských příspěvků apod. V současnosti už se stává běžnou záležitostí žák ve věku nad 20 let. Důvodem je i studium dalšího učebního oboru. Výhodou je, že tito žáci (s více obory) mají větší možnost uplatnění na trhu práce.

V průměru 15 žáků ročně ukončuje předčasně studium. Jsou to především žáci, kteří do školy nejsou ochotni chodit. Školou identifikovaným důvodem jsou chybějící základní studijní návyky. Dalšími důvody jsou získání zaměstnání nebo problematické rodinné či ekonomické zázemí (samoživitelství, různé druhy závislostí rodičů, exekuce apod.) Někteří z těchto žáků se později vrací s motivací studium dokončit.

3.2.3.3 Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně

Tab. č. 19 - SPŠ Stavební

kapacita	360
počet žáků	270
žáci se SVP	20
psycholog	0,5 HPP
asistent pedagoga	1
sociální asistent	0
romští žáci	2
mongolští žáci	3
výchovné poradkyně	3

Subjekt organizuje střední školu s kapacitou 360 žáků a aktuálním počtem 270 žáků (212 žáků na maturitních oborech a 58 žáků na učebních oborech). Střední škola byla založena roku 1949 a profilovala se ve stavebních oborech. Od roku 2002 zavedla škola obor technické lyceum, což je zaměřením mezi odbornou školou a gymnáziem s účelem připravit žáky na vysokoškolské studium. Do roku 2016 vyučovali pouze maturitní obory. Od roku 2016 zavádí obory učební z důvodu poptávky na trhu práce po řemeslnících. Nové otevřené obory: Zedník, Montér suchých staveb, Instalatér, Malíř-lakýrník, Tesař. Všechny tyto obory jsou tříleté s výučním listem. Největší zájem je o obor Instalatér. V těchto učebních oborech bylo v roce 2016/2017 25 žáků a na rok 2017/2018 je přihlášených 33 žáků. V učebních oborech je zaznamenán mírný nárůst, neboť v předchozím školním roce nastoupilo 25 žáků. Přijímací zkoušky realizují pouze u maturitních oborů.

Na škole jsou žáci se SVP. V rámci maturitních oborů jsou nejčastěji identifikovány dysgrafie a dyslexie. Otevřením učebních oborů se počet navýšil. Podíl SVP v maturitních oborech je 5 %, (11 žáků z 212) a v učebních oborech 15 % (9 žáků z 58). Diagnostika sociálního znevýhodnění není ani u jednoho žáka. Počet diagnostikovaných žáků se SVP dlouhodobě narůstá pravděpodobně zejména z důvodu lepších diagnostických postupů. Škola má od září 2017 psychologa, kterého bude sdílet s Obchodní školou a financovat z tzv. „šablon“. Pozice asistenta pedagoga byla zřízena v září 2016.

Kromě majority jsou na škole jiné etnické skupiny zastoupeny minimálně. V maturitním oboru byla dříve jedna Romka, která nyní údajně studuje VŠ. V učebních oborech jsou dva žáci. Ze strany mongolských žáků bylo historicky zaznamenáno nízké procento úspěšného dokončení studia. Nyní nenastupuje žádný mongolský žák, ve druhém ročníku jsou dva žáci a ve třetím ročníku jeden. U některých mongolských žáků je výrazná komplikace nízká znalost českého jazyka. Vietnamský žák byl na škole pouze jeden. Tento žák zanechal studia již v prvním ročníku.

Na škole jsou zřízeny tři pozice výchovné poradkyně. Jedna má v kompetenci kariérní poradenství, druhá metodiku a realizaci prevence, třetí výchovné poradenství, práci s menšinami apod.

Pozice asistentky pedagoga byla zřízena v září 2017 a prozatím je spolupráce hodnocena pozitivně.

3.2.3.4 Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod

Tab. č. 20 – SZŠ a VOŠ zdravotnická

kapacita SŠ	240
počet žáků SŠ	205
kapacita VOŠ	330
počet žáků VOŠ	230
žáci se SVP	0
psycholog	0
asistent pedagoga	0
sociální asistent	0
romští žáci	0
mongolští žáci	0
výchovné poradkyně	0

Subjekt organizuje střední školu, vyšší odbornou školu, domov mládeže a školní jídelnu – výdejnu. Střední škola má dva obory. Obor zdravotnický asistent je primárně přípravou na zaměstnání ve zdravotnických službách, obor zdravotnické lyceum je primárně zaměřeno na teoretickou přípravu na navazující studium. Střední škola má kapacitu 240 žáků s aktuálním počtem 205 studujících žáků. Vyšší odborná škola má kapacitu 330 žáků s naplněností 230 žáků.

Na škole studují pouze žáci s mírnou formou SVP jako například dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie.

Na škole studovaly dvě romské žákyně. Jedna z romských žákyň odmaturovala a druhá romská žákyně se odstěhovala v průběhu studia mimo Havlíčkův Brod, čímž studium na škole nemohla dokončit. Přibližně čtyři mongolské žákyně mají pouze problém s českým jazykem, ze kterého musí odmaturovat.

Přijímání žáků probíhá na základě stanovených kritérií: zdravotní způsobilost ke studiu a testy z českého jazyka a matematiky. U testů není stanovena hranice úspěšnosti.

Asistenti pedagoga na škole nejsou.

Záškoláctví je na škole v minimální míře. Týkalo se pouze dvou studentek. Zejména ve třetím a čtvrtém ročníku dochází k větším absencím z toho důvodu, že žáci již nemusejí mít omluvenku od rodičů. Z tohoto důvodu má škola nastavené určité limity hodin absence, které jsou ještě akceptovatelné. 100 hodin za pololetí a u maturitního ročníku pouze 80 hodin. Pokud žáci překročí daný limit, musejí dělat zkoušky z předmětů, ve kterých mají slabší výsledky. Při posuzování nutnosti absolvování zkoušek se také přihlíží k tomu, zda k absenci nedocházelo ze zdravotních důvodů. Posuzována je také docházka v jednotlivých předmětech, pokud je absence u určitého předmětu nad 25 %, neuzavírá se klasifikace.

Odchod do jiných škol probíhá v přibližném počtu dvou žáků za rok. Důvody jsou zejména tyto: žáci zjistí, že je výuka příliš náročná anebo v menší míře žáci nevhodně zvolí studijní

obor. Nejčastěji tito žáci přecházejí na obor Ošetrovatelství do Světlé nad Sázavou nebo na Obchodní akademii a hotelovou školu.

Na školu přichází v průměru pět žáků ročně. Důvody jsou neúspěšné studium na jiných školách anebo přestup z jiné školy z různých důvodů (např. stěhování).

3.2.3.5 Základní škola a praktická škola, U trojice

Subjekt organizuje základní školu, střední školu a družinu. Škola byla založena roku 1947. Střední škola má kapacitu 31 žáků s aktuálním počtem 24 studujících. Na školní rok 2017/2018 bylo na praktickou školu jednoletou přijato pět žáků a na praktickou školu dvouletou dva žáci. Každý žák má SVP. Vstup na školu je možný pouze s doporučením z poradenských zařízení (SPC, PPP). Žáky přijímají ze všech ZŠ.

Škola etnicitu ani cizí státní příslušnost u žáků nesleduje a nezaznamenává. Škola má 13 asistentů pedagoga (včetně ZŠ), přičemž jejich počet je dlouhodobě stabilní. Škola nedisponuje psychologem, ale spolupracuje s PPP a SPC. V rámci pracovního týmu není ani sociální pedagog.

Ve škole je pracovní prostředí vnímáno jako velmi dobré (nulová fluktuace zaměstnanců, udržování mimopracovních vztahů, zpětná vazba rodičů a pedagogů).

Škola nezveřejňuje výroční zprávy, ale pouze umožňuje nahlédnutí v prostorách školy. Zpráva je také na vnitřním informačním portále Kraje Vysočina, který ale není přístupný veřejnosti.

3.3 Poradenská zařízení

Od 1. 7. 2016 došlo v rámci Kraje Vysočina ke sloučení všech PPP a některých SPC. V současné době tyto subjekty fungují pod názvem Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina.

3.3.1 PPP – Pedagogicko-psychologická poradna Havlíčkův Brod

Toto školské poradenské zařízení poskytuje psychologické a speciálně pedagogické služby dětem a jejich zákonným zástupcům, mateřským školám, základním a středním školám v regionu Havlíčkův Brod (Ledeč nad Sázavou, Světlá nad Sázavou, Chotěboř, Ždírec nad Doubravou). V poradně působí celkem pět pracovníků, část na zkrácené úvazky.

Tab. č. 21 Pracovníci v PPP

Pozice	Počet
Speciální pedagog	3 (2 z toho 0,5 HPP)
Psycholog	2 (1 z toho 0,7 HPP)
Sociální pracovnice	1

Poradna nabízí konzultace, psychologické vyšetření, speciálně pedagogické vyšetření, psychologické nebo speciálně pedagogické vedení. Dále realizují depistáže ve školách, monitoring, spolupracují s asistenty v mateřských školách. Ke konci školního roku také realizují v mateřských školách edukativně stimulační skupiny v rozsahu 10 lekcí s různými úkoly, aby rodiče u svých dětí viděli, kde jsou napřed a kde pozadu. V rámci vyšetření školní zralosti jsou rodiče více přístupní k odkladům školní docházky, jejichž počet oproti minulému

roku se zvýšil ze 120 na 160. Děti jsou také doporučovány do přípravného ročníku zřízeného na ZŠ Nuselská. Přestup na ZŠ U Trojice (praktická ZŠ) bylo doporučeno 16 žákům za poslední tři roky. Na skutečnost 20 % odkladů je potřeba nahlížet jako na poměrně alarmující. Snižování četnosti školních odkladů je součástí vládní strategie rozvoje vzdělávání. Pozdější nástup do základní školy by měl být podle odborníků z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy výjimečný a měl by se týkat maximálně dvou procent dětí ročníku (odborná publikace Spravedlivý start).

Tab. č. 22 – počet odkladů v PPP - za všechny regiony

Období	Počet odkladů
2016	120
2017	160

Pozn.: Za město Havlíčkův Brod bylo celkem 40 odkladů školní docházky, což tvoří cca 20 %.

3.3.2 SPC – Speciálně poradenské centrum

Pracoviště školského poradenského zařízení spadá organizačně pod SPC ve Žďáru nad Sázavou, které spadá pod výše zmiňovaný krajský subjekt. Poradna před krajskou reorganizací spadala pod příspěvkovou organizaci Základní škola a praktická U Trojice. Organizační přesun poradny ještě není zcela dokončen, což se projevuje zejména tím, že neexistují vlastní webové stránky, na internetu nelze dohledat kontaktní údaje, kontaktní údaje na starých webových stránkách pod ZŠ U Trojice jsou neplatné, stejně jako informace na této stránce uvedené. Na webových stránkách SPC Žďár nad Sázavou nelze nalézt jakékoliv informace o pracovišti v Havlíčkově Brodě. U poradny se změnilo i místo působitě, což také není uvedeno v žádných dokumentech a ani na bývalé adrese. V poradně působí tři pracovnice.

Tab. č. 23 Pracovníci v SPC

Pozice	Počet
Speciální pedagog	1
Psycholog	1
Sociální pracovnice	1

Poradna v rámci své činnosti spolupracuje s MŠ, ZŠ, rodiči, lékaři, ranou péčí a OSPOD. Pracovnice docházejí do mateřských škol. V roce 2017 řešili 6 odkladů školní docházky.

3.3.3 Shrnutí

Poradny jsou nedostatečně personálně zajištěné. Na pokrytí poptávky chybí aktuálně v rámci PPP dva úvazky a v rámci SPC 0,5 úvazku speciálního pedagoga. Dále u PPP není dostatečně pokryto prostorové zázemí a materiální vybavení. Poradny by uvítaly mít více času na intervenční, praktické aktivity a praktické vzdělávání pedagogů na školách. Nejvyšší míru zátěže na pracovníky nese administrativní zatížení ve formě psaní zpráv, dvojité vypisování formulářů (nově zavedený interaktivní formulář), zápisů, doporučení apod. Pracovníci poraden tento stav vnímají, že se stávají více úřadem na úkor praktických

činností. Takto je to vnímáno i ze strany školských zařízení, které administrativnímu zvyšování zátěže poraden přičítají snižování kvality poskytovaných služeb.

Tvorba zápisů pro klienty je vnímána jako důležitá část, při níž je důležité zachovat vypovídající hodnotu pro rodiče.

Diagnostiku sociálního znevýhodnění provádí pouze PPP podle vytvořené metodiky a v minimální míře. Diagnostiku sociálního znevýhodnění mělo dosud 20 žáků od doby zavedení.

Poradny by uvítali vzdělávání zaměřené spíše na praxi a praktické ukázky, dále vzdělávání zaměřené na terapeutické, rozvojové činnosti a realizace týmové supervize. Aktuálním mínusem vzdělávání je, že tam bývá velký počet účastníků a s tím související nedostatek času pro individuální dotazy a problémy z praxe.

Poradny jsou hodnoceny převážně kladně se stoupající mírou spokojenosti. Na negativním hodnocení se projevuje zejména nedostatečné personální zajištění. Poradny jsou vnímány jako přetížené s nevyhovujícím systémem, kdy čekací lhůta na vyšetření dosahuje i 4 měsíců. Ohledně kvality práce jsou ojediněle zmiňovány nepřesné zprávy, rozdílnost a tápání v diagnózách, nekomplexní přístup k dětem, nerovnoměrnost v posuzování potřeb a s tím souvisejících vyrovnávacích a podpůrných opatření. Zmiňováno je také slabé místo ohledně diagnostiky poruch chování, kdy v poradnách by tuto činnost měli dělat etopedi, ale ti v poradnách chybí.

3.4 Volný čas

Volnému času dětí a mládeže se věnuje mnoho organizací, které poskytují zájmové a neformální vzdělávání či sociální služby. Kromě níže popisovaných jsou zde různé sportovní kluby (fotbal, hokej atd.), Junák, Pionýr, Muzeum a další neziskové organizace (OCHHB, Fokus, Oblastní sdružení hasičů apod.). Děti a mládež ze socioekonomicky slabších rodin pak tráví svůj volný čas v bezplatných službách jako je především NZDM BAN. Významným prvkem ve smysluplném trávení volného času jsou Středisko volného času AZ Centrum a družiny a školní kluby při základních a středních školách.

3.4.1 Středisko volného času – AZ Centrum

Zařízení je příspěvkovou organizací zřizovanou městem Havlíčkův Brod. Má 5 interních a 42 externích zaměstnanců. Vede 60 zájmových útvarů. Kromě aktivit v Havlíčkově Brodě mají pobočky v Přibyslavi, Šlapanově a Golčově Jeníkově. Zaměřují se na sport, výtvarnou výchovu, přírodovědu, dramatickou výchovu, keramiku a výpočetní techniku. V rámci svých aktivit nabízí i pobyty a příměstské tábory. Realizují i vzdělávací aktivity pro dospělé ve výpočetní technice (WINDOWS, OFFICE, Internet, Digitální technologie, Tvorba plakátů, Střih filmů). AZ Centrum organizuje 26 soutěží, které vyhlašuje ministerstvo školství. Subjekt spolupracuje i na organizaci jednorázových akcí jako jsou například „Den dětí“, „Rozloučení s prázdninami“ apod.

Složení uživatelů je v přibližném rozsahu 20 % předškolních dětí, 75 % žáků základních škol a 5 % žáků SŠ a dospělých. Celkový počet uživatelů je 850 ve všech střediscích. V Havlíčkově Brodě je počet cca 700 uživatelů. AZ Centrum nemá žádné uživatele se SVP,

nicméně je připraveno s těmito uživateli pracovat. V AZ Centru je zaměstnán speciální pedagog.

Tab. č. 24 AZ Centrum

Kategorie	Počet
Celkový počet uživatelů	850
Odhadovaný počet uživatelů v HB	700
Speciální pedagog	1
Počet dětí se SVP	0
Podíl předškolních uživatelů	20 %
Podíl uživatelů ze ZŠ	75 %
Podíl uživatelů ze SŠ a dospělých	5 %

3.4.2 NZDM BAN!

Nízkoprahový klub BAN! v Havlíčkově Brodě poskytuje ambulantní sociální službu „Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež“ dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách dětem a mládeži ve věku 8-20 let. Jedná se o službu sociální prevence zaměřenou na snižování rizik vyplývajících z životní situace nebo životního stylu dětí a dospívajících. Službu zabezpečují vedoucí – sociální pracovník a další dva sociální pracovníci. Služba sídlí v pronajatých prostorách příspěvkové organizace SVČ AZ Centrum.

Uživatelé služby jsou z různých sociálních skupin. Počet uživatelů za rok 2016 bylo 65 s uzavřenou smlouvou a 171 zájemců o službu. Počet kontaktů byl 2056 s průměrnou denní docházkou osmi uživatelů služeb. Uživatelé jsou žáci základních i středních škol. Odhadované etnické rozdělení je 30 % romských uživatelů, 5 % mongolských a malé procento vietnamských, ostatní uživatelé služeb jsou z majority.

Nabídka služby spočívá zejména v nepravidelných aktivitách. Služba realizuje tematické programy různého rozsahu a tématu. Například „poruchy příjmu potravy“, „marihuana“, dospívání apod.

Tab. č. 25 NZDM BAN!

Kategorie	Počet
Sociálních pracovníků	3
Počet uživatelů s uzavřenou smlouvou	65
Zájemců o službu	171
Průměrná docházka	8/den
Počet kontaktů	2056

3.4.3 Krajská knihovna

Krajská knihovna Vysočiny je příspěvková organizace se sídlem v Havlíčkově Brodě. Krajská knihovna současně plní funkci také městské knihovny v Havlíčkově Brodě. Z rozpočtu města

Havlíčkův Brod je financována z jedné třetiny. V knihovně je speciální oddělení pro děti a mládež, v rámci kterého realizují zdarma speciální programy pro mateřské, základní a střední školy.

Do knihovny docházejí děti a mládež z azylového domu i ze sociálně slabších rodin. Často zde tráví celý den. Knihovna to přisuzuje tomu, že je zde vytvořeno bezpečné místo v rámci centra města. Knihovna zde vytvořila určitou variantu volnočasového klubu. Děti zde využívají internet, dokumenty, pomůcky apod. Do knihovny docházejí žáci zejména ze základních škol Štáflova, V Sadech, U Trojice. Žáci ze škol Konečna, Nuselská, Wolkerova využívají spíše družin.

Knihovna má nevyhovující prostory pro svoji činnost, což by se ale mělo v následujících letech změnit díky stavebnímu projektu, který je v počátcích realizace.

3.4.4 Shrnutí

Většina dětí (odhadem 70 %) využívá pravidelně nabídku volnočasových aktivit. Děti a mládež ze sociálně znevýhodněných rodin využívají zejména nabídek družin, školních klubů, knihovny a nízkoprahového zařízení NZDM BAN. SVC AZ Centrum není ze strany této cílové skupiny využíváno i přes to, že mohou, po splnění určitých podmínek, využívat služeb této organizace zdarma. Dalšími identifikovanými příčinami proč nejsou služby AZ Centra využívány je pravidelnost, náročnost na disciplínu dětí i rodičů, související finanční nároky apod. Obdobné je to u placených kroužků při základních a středních školách.

U organizovaného volného času pak někdy bývá problémem převis zájemců o určitou oblast, takže už pro některé nezbydou volná místa. Obdobné je to u nastavených kapacit družin, která je dle přijatých opatření Kraje Vysočina nastavena a tímto orgánem povolována pouze na polovinu kapacity žáků prvního stupně. Tento stav je vnímán jako nedostačující zejména ve vztahu k jiným krajům, kde je kapacita nastavena na 100 procent. Komplikace vznikají, pokud již je kapacita družin naplněna, ale žáci mají určitý čas, než se přesunou na nějaký kroužek či jinou pravidelnou aktivitu. Žáci tak nadměrně zatíží toho, kdo tu družinu vede, protože tyto žáky nechtějí nechat neorganizované na ulici, takže se jim snaží nad rámec svých povinností věnovat, čímž se ale vytváří komplikace v realizaci předpokládaného programu. Družina je zpoplatněna částkou 150 Kč měsíčně na všech školách. Družiny a školní kluby mají ranní a odpolední provoz.

Při některých školách jsou v provozu sportovní hřiště (např. ZŠ Wolkerova, Obchodní akademie apod.), která může neorganizovaná mládež zdarma využívat. Jako významný fenomén trávení volného času bylo respondenty identifikováno užívání sociálních sítí a počítačových her.

3.5 Kariérové vzdělávání

Klíčovou institucí v dané oblasti je Úřad práce – Oddělení poradenství a dalšího vzdělávání. Kariérové vzdělávání probíhá v různé míře na všech školách.

3.5.1 Úřad práce – Oddělení poradenství a dalšího vzdělávání

Oddělení se zabývá diagnostikou, rekvalifikacemi, poradenstvím atd. Cílovou skupinou jsou uchazeči o zaměstnání, zájemci o zaměstnání, nezaměstnaní, zaměstnaní ohrožení ztrátou zaměstnání, zdravotně postižení, žáci škol atd. Pro končící žáky základních a středních škol

nabízejí skupinové besedy. Věnují se také poradenství pro žáky, kteří předčasně ukončili studium s primární snahou o doplnění kvalifikace. Na základě poptávky rodičů také poskytují možnost individuálního otestování dětí. Toto testování probíhá v průměru pětikrát do měsíce, přičemž častější je tato poptávka od listopadu do února. V případě požadavku vyšší míry testování jsou zájemci přeposíláni do pedagogicko-psychologické poradny.

3.5.2 Kariérové vzdělávání na základních školách

Kariérové vzdělávání probíhá na všech základních školách. ZŠ Wolkerova má kariérové vzdělávání průřezově od 6. třídy. Každý žák této školy pokračoval na navazujícím studiu. ZŠ Štáflova má jeden rok zaměřený na poznávání technických oborů. Na ZŠ V Sadech mají navázání užší spolupráci se SPŠ Stavební a Gymnáziem formou závěrečných prací žáků devátých ročníků. Tato spolupráce se jim osvědčila a chtěli by v ní pokračovat. Na ZŠ U Trojice se pak snaží zaměřit na individuální práci se žákem a rodinou.

Spolupráce škol s ÚP je primárně realizována se žáky posledních ročníků ve formě testování žáků, poskytování informačních materiálů, skupinového a individuálního poradenství. Školy využívají burzy škol, přehlídek, návštěv podniků, návštěv středních škol, setkávání s podnikateli.

3.5.3 Kariérové vzdělávání na středních školách

Na gymnáziu je kariérové vzdělávání v kompetenci výchovného poradce. Škola prošla projektem „Moderně na kariéru“ v rámci kterého zrealizovali testování studijního typu a kariérových předpokladů. U poskytování testování škola zůstala, nicméně po skončení projektu je tato služba zpoplatněna stokorunovou částkou. Výsledky testování se používají i pro individuální konzultace s pedagogy a nasměrování studijního úsilí žáka.

Na obchodní akademii a hotelové škole realizuje v současnosti kariérové vzdělávání výchovný poradce. Tuto situaci plánují změnit a vytvořit samostatnou pozici kariérového poradce. Škola spolupracuje s ÚP, kam pořádá každoroční návštěvy zejména posledních ročníků z důvodu diagnostiky a předávání informací ohledně povinností po ukončení studia na střední škole. O absolventy školy je zájem. Například o absolventy oboru „Kuchař“, nicméně absolventi o tyto pozice zájem nemají zejména z důvodu nedostatečného finančního ohodnocení a časové náročnosti výkonu dané pozice. Absolventi tak raději nastupují do výroben na standardní osmihodinové směny.

Kariérové poradenství na SPŠ Stavební realizuje jedna ze tří výchovných poradkyň. Absolventi školy nemají problém, že by o ně nebyl na pracovním trhu zájem. Škola tak spíše pomáhá zaměstnavatelům při získávání absolventů. Aktuálně je převis poptávky po absolventech. V rámci kariérového poradenství je i zahrnuto poradenství ohledně výběru studia na VŠ.

Na Střední škole zdravotní má kariérové poradenství na starosti také výchovná poradkyně. Škola spolupracuje s ÚP s cílem zprostředkování informací ohledně pracovního trhu, tvorby dokumentů jako jsou životopis a motivační dopis, komunikace se zaměstnavateli apod. Škola se snaží získat na kariérové poradenství finanční prostředky z tzv. „šablon“.

3.5.4 Shrnutí

V rámci analýzy bylo zjištěno selhávání některých žáků ve středoškolském studiu. Ojedinele se stává, že někteří žáci ukončují studium již po absolvování základní školy. Identifikovanou příčinou ze strany respondentů je zejména nepodnětné rodinné prostředí. Dalšími identifikovanými příčinami bývá zdravotní stav, nižší intelekt, jazyková bariéra apod. Jazyková bariéra se týká zejména komunity mongolských žáků.

V rámci potřeb jednotlivých aktérů byla zmiňována udržitelnost a stabilita. Dále byl zmiňován nevyužitý potenciál vzdělávání ze strany středních škol s cílem doplňování kvalifikace u klientů ÚP, kteří mají jen základní vzdělání nebo obtížně uplatnitelnou kvalifikaci na trhu práce. Střední školy by mohly vytvořit nabídku dílčích kvalifikací vedoucí ke kvalifikačním úplným dle zaměření jednotlivých škol.

3.6 Hodnocení inkluze

Ve městě Havlíčkův Brod byla zjištěna názorová různorodost s tím, že představy o obsahu a cílech inkluze se u jednotlivých respondentů liší. Ve velmi malé míře se objevují hodnotící komentáře jako výrazně pozitivní nebo zcela negativní. Výrazně častěji jsou hodnotící komentáře ve smyslu spíše naklonění s výhradami nebo spíše nenaklonění s výhradami. Nejčastěji je zmiňována zvyšující se finanční zátěž, administrativní, kvalifikační a s tím související zvyšující se zátěž na jednotlivé pedagogy.

V oblasti výhrad je zásadním argumentem, že inkluze není dostatečně připravena. Nejsou připraveny základní školy, aby s těmito žáky uměly pracovat. Nedostatečné prostorové zázemí, vybavenost a chybějící kvalifikovaný personál. Dalším argumentem je selhávání žáků v prvním ročníku i s přiděleným asistentem pedagoga. Škola by podle zástupců škol, poradenských zařízení a sociálních služeb musela mít dostatečně pokrytou kapacitu pozic školního psychologa, speciálního pedagoga, asistenta pedagoga, což ale vytváří vyšší finanční zátěž. Pokud ve třídě není jiný pracovník, tak se pedagog nemůže adekvátně věnovat všem, čímž se snižuje kvalita výuky. Neexistuje hranice nebo je velmi neurčitá mezi tím, kdy může být dítě integrováno do běžné třídy a kdy už nikoliv z pozice žáka, kapacit třídy a možností pedagoga.

Žáci s tzv. „hraničním intelektem“ a žáci s LMP podle respondentů mohou při výuce trpět, a tím se zvyšují překážky ohledně pozitivního rozvoje těchto žáků. Příčinami jsou velký kolektiv dětí, nedostatečná individuální podpora, příliš velká rozdílnost mezi těmito žáky navzájem. Důsledkem pak může být prohlubování nebo vznik psychosomatických symptomů, vyšší zátěž na pedagoga, napětí ve třídě apod. V případě pozdějšího přesunutí do „speciálních“ tříd je hodnocena práce s těmito žáky jako náročnější, než kdyby byli zařazeni do těchto tříd dříve. Dalším kritickým argumentem je opomíjení běžných a nadaných dětí. Jako pozitivní byla častěji popisována integrace tělesně postižených žáků. Inkluze není prioritně odmítána, ale s důrazem na smysluplnost, efektivnost ve vztahu ke všem žákům

I ze strany rodičů bylo zaznamenáno negativní hodnocení zavádění inkluze, kdy někteří nestáli o to, aby jejich děti byly zařazovány do běžných tříd. Případně byl zaznamenán případ, kdy rodič přesvědčuje zástupce základní školy, aby umožnili přestup do „speciální“ třídy nebo školy. Tento případ dle dostupných informací nebyl ojedinelý. V případě nepodnětného rodinného prostředí jsou inkluzivní aktivity hodnoceny také jako neúspěšné.

Pro funkční inkluzi bylo zásadní dobré rodinné prostředí, ale také přítomnost školního psychologa na škole, menší kolektiv dětí, případně menší rodinná škola. Podle některých respondentů by dalším cílem v oblasti měla být vyšší míra informovanosti, aby se snížila obava z překročení kompetencí, z vytváření chybných postupů nebo z naplňování vzdělávacího programu apod.

4. Použité zkratky

Tab. č. 26 Použité zkratky

ASZ	Agentura pro sociální začleňování
IVP	Individuální vzdělávací plán
LMP	Lehké mentální postižení
MěÚ, MÚ	Městský úřad
MŠ	Mateřská škola
ZŠ	Základní škola
NNO	Nestátní nezisková organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OP	Operační program
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
SPC	Speciálně poradenské centrum
ÚP	Úřad práce
ŠPZ	Školská poradenská zařízení
SVP	Speciální vzdělávací potřeby

5. Přílohy

Indikátory a checklisty

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Checklist: **Obec Havlíčkův Brod**

A) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí/žáků/studentů/pracovníků (ÚP/NEF/NZDM/ŠPZ/NNO/MÚ)

		Stav k	POZNÁMKA
1A.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků ⁶	75	8 - MŠ Korálky, 0 - MŠ Na Svahu, 12 - ZŠ Konečná, 7 – ZŠ Nuselská, 23 – ZŠ Štáflova 25 – ZŠ V Sadech 0 – ZŠ Wolkerova
2A.	Počet (podíl) mladých (15 – 19) evidovaných na ÚP	15 ze 424	3,53%
3A.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří navštěvují neformální vzdělávání (volnočasovou aktivitu) v DDM, NZDM, NNO apod.	25	družiny 0 - ZŠ Konečná, 2 – ZŠ Nuselská, 8 – ZŠ Štáflova 15 – ZŠ V Sadech 0 – ZŠ Wolkerova
4A.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků, kteří navštěvují nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	nezjišťují	

⁶ Uvést za jaké konkrétní školy, zejména u větších lokalit

	(NZDM)		
5A.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků, kteří navštívili SPC za poslední rok		nediagnostikováno
6A.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků, kteří navštívili PPP za poslední rok	20	Dosud diagnostikováno
7A.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků využívajících službu sociálních pracovníků sociálně aktivizačních služeb (SAS) pro rodiny s dětmi	nezjišťují	
8A.	Počet úvazků sociálních pracovníků/pracovnic sociálně aktivizačních služeb (SAS) pro rodiny s dětmi	3/3	1 vedoucí 2 pracovníci v sociálních službách 3 sociální pracovníci
9A.	Počet (podíl) mladých do 18 let evidovaných na ohlašovně města		

E) Checklist – Obce

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1E.	Obec organizuje semináře a akce pro veřejnost na téma inkluze	☐	-	☒	
2E.	Obec má v rámci samosprávy zřízený výbor (odbor/oddělení/osobu) na vzdělávání	☒	-	☐	Na MěÚ HB je zřízen odbor sociálních věcí a školství, v rámci kterého působí úsek školství. Zastupitelstvo města zřídilo jako svůj poradní orgán Výbor pro školství a volnočasové aktivity.
3E.	Zastupitelé obce pravidelně zvou ředitele škol na výbor (odbor/oddělení) vzdělávání	☒	-	☐	Ano, 3 ředitelé základních škol jsou přímo členy výboru
4E.	Nominovaný zástupce obce se pravidelně zúčastňuje školské rady <i>ANO, pokud se nominovaný zástupce zúčastňuje školské rady 2x a více za rok</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud se nominovaný zástupce zúčastňuje školské rady alespoň 1x za rok</i>	☒	☐	☐	Školské rady jsou devítičlenné; 3 členové jsou jmenováni zřizovatelem, 3 členové jsou voleni z řad pedagogických

					pracovníků školy a 3 ze zástupců rodičů
5E.	Obec finančně přispívá nad rámec školního rozpočtu na programy dalšího vzdělávání a/nebo studijní stáže pro pedagogický personál <i>ANO, pokud obec (spolu)financuje další vzdělávání i studijní stáže pro pedagogický personál</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud obec (spolu)financuje další vzdělávání <u>nebo</u> studijní stáže pro pedagogický personál</i>	☐	☐	☒	
6E.	Obec zřídila pozice koordinátora inkluze a/nebo metodika asistentů pedagoga <i>ANO, pokud obec zřídila pozici koordinátora inkluze i metodika asistentů pedagoga</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud obec zřídila pozici koordinátora inkluze <u>nebo</u> metodika asistentů pedagoga</i>	☐	☐	☒	
7E.	Obec zřídila pozici sociálního pracovníka sociálně aktivizačních služeb (SAS) pro rodiny s dětmi	☐	-	☒	Služba SAS je pro rodiny s dětmi k dispozici v rámci nabízených služeb Oblastní Charity HB, kterou Město HB finančně podporuje
8E.	Obec podporuje personální zázemí (politiku) školy, tzn. (spolu)podílí se na financování a/nebo ubytování učitelů <i>ANO, pokud se obec (spolu)podílí na financování i ubytování učitelů</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud se obec (spolu)podílí na financování <u>nebo</u> ubytování učitelů</i>	☐	☐	☒	
9E.	Obec se podílí na financování zájmového i neformálního vzdělávání (volnočasové aktivity)	☒	-	☐	Provozní příspěvek na středisko volného času, školní kluby, školní družiny
10E.	Obec se (spolu)podílí na financování nebo zajišťuje plné financování asistenta/asistentů pedagoga <i>ANO, pokud obec <u>plně</u> financuje asistenta/asistenty pedagoga</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud obec <u>částečně</u> financuje asistenta/asistenty pedagoga</i>	☐	☐	☒	Asistenti pedagoga jsou financováni z přímých výdajů na vzdělávání - role státu
11E.	Obec finančně podporuje individuální programy pro konkrétní žáky/studenty (např. rozvoj nadání)	☐	-	☒	V současné době je pořádán seminář pro ředitele a jejich zástupce na téma podpora nadaných žáků
12E.	Obec zajišťuje dopravu žáků/studentů do škol (MŠ, ZŠ, SŠ) <i>ANO, pokud obec zajišťuje dopravu dětí/žáků/studentů do MŠ i ZŠ i SŠ</i>	☐	☐	☒	Obec zajišťuje dopravu žáků/studentů do škol – město zřizuje a přispívá

	<i>ČÁSTEČNĚ, pokud obec zajišťuje dopravu dětí/žáků do MŠ i ZŠ</i>				k financování TS HB, kde je provozována MHD. Spolupráce při tvorbě jízdních řádů a autobusových tras u spojů pro tzv. školní linky.
13E.	Obec zřídila školní dohledovou službu	☐	-	☒	
14E.	Obec zřídila pozici/pozice asistenta prevence kriminality (APK). APK spolupracuje se školami <i>ANO, pokud obec zřídila APK a pokud APK spolupracuje se školami</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud obec zřídila APK, ale nespolečně dále se školami</i>	☒	☐	☐	4 asistenti prevence kriminality
15E.	Obec při nastavování spádových obvodů škol zohledňuje socioekonomické složení obyvatel jednotlivých lokalit v obci tak, aby nedocházelo ke koncentraci sociálně znevýhodněných žáků v určitých školách (ZŠ; MŠ ⁷)	☐	-	☒	Území města Havlíčkovy a Brodu je rozděleno do 5 spádových obvodů ZŠ a 2 spádových obvodů MŠ. V HB nedochází ke kumulaci rodin s dětmi v sociálním vyloučení do jednoho prostoru, domu či jedné ulice.

⁷ Zohlednit vyhlášky měst týkající se spádovosti MŠ, které nabývají účinnosti v září 2017. Obce/města schvalují jeden spádový obvod na celé město s ohledem na nutnost zavedení spádových obvodů i do předškolního vzdělávání. Ministerstvo vnitra a školství však preferuje model jeden spádový obvod – jedna MŠ.

Checklist: Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod, Wolkerova 2941, 580 01 Havlíčkův Brod**B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí (MŠ)**

		Stav k	POZNÁMKA
1B	Kvalifikovaný odhad počtu sociálně znevýhodněných dětí (s diagnózou i bez diagnózy ze ŠPZ)	0	
2B	Počet sociálně znevýhodněných dětí, které navštěvují MŠ více než 1 rok v aktuálním školním roce ⁸	0	
11B	Počet dětí s IVP ⁹	0	
11Ba	Z toho počet dětí, které mají odklad školní docházky v aktuálním školním roce	0	
12B	Počet sociálně znevýhodněných dětí s IVP (ne nevyhnutelně z důvodu sociálního znevýhodnění)	0	

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných dětí a jejich rodin		-	x ☐	
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny děti (bez ohledu na finance či postižení) <i>ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení</i>			x ☐	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC <i>ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i>	x	☐		

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	☐ x	-		

⁸ Reálně se jedná o děti, kterým je odpuštěno školné a rodiče dokládají potvrzení o pobírání hmotné nouze.

⁹ Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou. Tady se ale ptáme na děti s Individuálními vzdělávacími plány z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb.

4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou a veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá jí veřejně dostupnou nebo aktualizovanou</i>			☐ x	
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání		-	x ☐	
7Da.	Na škole je pracovník, který prošel DVPP (dalším vzděláváním pedagogických pracovníků) v oblasti inkluze ve vzdělávání (např. práce s dítětem se SVP)		-	☐ x	
9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)		-	☐ x	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	x ☐	-		
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami v Česku/zahraničí</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni domovské školy</i>			x ☐	

Checklist: Mateřská škola Korálky Havlíčkův Brod, Příčná 191, 580 01 Havlíčkův Brod

B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí (MŠ)

		Stav k 26.5.2017	POZNÁMKA
1B	Kvalifikovaný odhad počtu sociálně znevýhodněných dětí (s diagnózou i bez diagnózy ze ŠPZ)	8	
2B	Počet sociálně znevýhodněných dětí, které navštěvují MŠ více než 1 rok v aktuálním školním roce ¹⁰	5	
11B	Počet dětí s IVP ¹¹	22	
11Ba	Z toho počet dětí, které mají odklad školní docházky v aktuálním školním roce	8	
12B	Počet sociálně znevýhodněných dětí s IVP (ne nevyhnutelně z důvodu sociálního znevýhodnění)	3	

¹⁰ Reálně se jedná o děti, kterým je odpuštěno školné a rodiče dokládají potvrzení o pobírání hmotné nouze.

¹¹ Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou. Tady se ale ptáme na děti s Individuálními vzdělávacím plánem z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb.

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných dětí a jejich rodin	☐	-	x	
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny děti (bez ohledu na finance či postižení) <i>ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení</i>	☐	x	☐	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC <i>ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i>	x	☐	☐	

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	x	-	☐	
4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou <u>a</u> veřejně dostupnou <u>a</u> aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá jí veřejně dostupnou <u>nebo</u> aktualizovanou</i>	☐	x	☐	
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání	x	-	☐	
7Da.	Na škole je pracovník, který prošel DVPP (dalším vzděláváním pedagogických pracovníků) v oblasti inkluze ve vzdělávání (např. práce s dítětem se SVP)	x	-	☐	
9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)	x	-	☐	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	x	-	☐	
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami v Česku/zahraničí</i>	x	☐	☐	

Checklist: Základní škola Havlíčkův Brod, Konečná 1884

B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí/ žáků/studentů (ZŠ)

		Stav k 30.5.2017	POZNÁMKA
1B.	Počet (podíl) dětí/žáků, kteří potřebují podporu z důvodu odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, omezené znalosti vyučovacího jazyka a/nebo jiných životních podmínek v rodině žáka (např. sociální vyloučení, výrazná chudoba) (diagnostikované ve školském poradenském zařízení – PPP, SPC)	0	
2B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků (žáci spadající pod bod 1B. a další žáci spadající do této kategorie, aniž by měli oficiálně stanovenou diagnózu – kvalifikovaný odhad)	12	
3B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří předčasně ukončili ZŠ (v jakém ročníku) v uplynulém školním roce	0	
6B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří navštěvují družiny (ZV) v aktuálním školním roce	0	
7B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z kapacitních důvodů	0	
8B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z jiných než kapacitních důvodů	0	
9B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky odešli do systému speciálního vzdělávání	1	
10B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky přestoupili na jinou „běžnou“ ZŠ (v jakém ročníku)	3	3. r., 5. r. a 6.r.
11B.	Počet (podíl) žáků s IVP	15	
12B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků s IVP ¹²	0	
13B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP v 1. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
14B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 2. a 3. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
15B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 4. a 5. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
16B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří opakovali ročník ZŠ v uplynulém školním roce	0	
18B.	Počet sociálně znevýhodněných žáků, záškoláků (počet neomluvených hodin více než 20)	1	
19B.	Počet žáků podpořených obědy zdarma v aktuálním (případně uplynulém) školním roce	0	

¹² Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou.

20B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků podpořených doučováním (individuálním/skupinovým)	6	
------	--	---	--

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1C.	Škola má aktivní školní poradenské pracoviště (metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog nebo školní psycholog)	☒	-	☐	
2C.	Škola má vypracovaný funkční plán systému prevence sociálně patologických jevů, jehož součástí je podpora prohlubování praktických dovedností učitelů při práci s tématem týkající se sociálně patologických jevů a vymezení role třídního učitele v oblasti prevence sociálně patologických jevů <i>ANO, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů i vymezení role třídního učitele</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů <u>nebo</u> vymezení role třídního učitele</i>	☐	☒	☐	
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných žáků a jejich rodin	☐	-	☒	
4C.	Škola má volně ve třídách k dispozici pomůcky do hodiny	☒	-	☐	
5C.	Škola umožňuje zpracování domácích úkolů ve škole	☒	-	☐	
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny žáky (bez ohledu na finance či postižení) <i>ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení</i>	☒	☐	☐	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC <i>ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i>	☒	☐	☐	
8C.	Škola má samostatně v ŠVP zařazenou finanční gramotnost	☒	-	☐	
9C.	Škola realizuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc rozšířenou o školního psychologa, který ve škole poskytuje specializovanou psychologickou službu při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků <i>ANO, pokud na škole probíhá kariérové poradenství za účasti školního psychologa</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud se na škole realizuje kariérové poradenství a poradenská služba bez účasti školního</i>	☐	☒	☐	

	<i>psychologa</i>				
10C.	Kariérní poradce poskytuje individuální konzultace pro všechny žáky a jejich rodiče	☒	-	☐	
11C.	Škola spolupracuje s informačním poradenským střediskem Úřadu práce, které poskytuje žákům ZŠ a jejich rodičům komplexní informace a poradenské služby k volbě povolání	☒	-	☐	
12C.	Škola realizuje projekty ve spolupráci se středními školami (např. výuka na středních školách nanečisto)	☒	-	☐	

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1D.	Má škola výběrovou třídu	☐	-	☒	
2D.	Má škola speciální třídu dle §16 odst. 9 školského zákona	☒	-	☐	
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	☒	-	☐	
4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou a veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá ji veřejně dostupnou nebo aktualizovanou</i>	☒	☐	☐	
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání	☐	-	☒	
6D.	Školská rada zasedá pravidelně více jak dvakrát do roka	☐	-	☒	
7D.	Na škole je koordinátor inkluzivního vzdělávání	☐	-	☒	
8D.	Má škola rozpočet, který pamatuje na rozvoj školy v rámci inkluzivního vzdělávání (např. peníze na další vzdělávání pedagogů, stavební úpravy, vybavení školy, peníze na pomůcky, personální zajištění (asistent, psycholog))	☐		☒	
9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)	☐	-	☒	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	☒		☐	
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami v Česku/zahraníčí</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni domovské školy</i>	☒	☐	☐	

12D.	Škola je také „komunitním“ centrem (tzn. fungují zde různé kroužky pro děti i dospělé apod.) <i>ANO, pokud na škole probíhají kroužky pro děti i pro dospělé</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud na škole probíhají kroužky pro děti <u>nebo</u> pro dospělé</i>	☐	☒	☐	
13D.	Prezentování „otevřenosti“ ve škole, tzn. ve škole lze vidět heterogenitu (děti ve třídě jsou smíšené bez ohledu na postižení, etnicitu, menšinu atd.)	☒	-	☐	
14D.	Přijímá ZŠ všechny žáky ze spádové oblasti	☒	-	☐	
15D.	Přijímá škola všechny žáky bez ohledu na jejich SVP (speciální vzdělávací potřeby)	☒	-	☐	

Checklist: ZŠ Havlíčkův Brod, Nuselská 3240

B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí/ žáků/studentů (ZŠ)

		Stav k 12.5.2017	POZNÁMKA
1B.	Počet (podíl) dětí/žáků, kteří potřebují podporu z důvodu odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, omezené znalosti vyučovacího jazyka a/nebo jiných životních podmínek v rodině žáka (např. sociální vyloučení, výrazná chudoba) (diagnostikované ve školském poradenském zařízení – PPP, SPC)	0	
2B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků (žáci spadající pod bod 1B. a další žáci spadající do této kategorie, aniž by měli oficiálně stanovenou diagnózu – kvalifikovaný odhad)	7	
3B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří předčasně ukončili ZŠ (v jakém ročníku) v uplynulém školním roce	0	
6B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří navštěvují družiny (ZV) v aktuálním školním roce	2	
7B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z kapacitních důvodů	0	
8B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z jiných než kapacitních důvodů	0	
9B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky odešli do systému speciálního vzdělávání	0	
10B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky přestoupili na jinou „běžnou“ ZŠ (v jakém ročníku)	0	
11B.	Počet (podíl) žáků s IVP	11	
12B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků s IVP ¹³	0	
13B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP v 1. stupni PO (podpůrných opatření)	0	

¹³ Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou.

14B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 2. a 3. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
15B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 4. a 5. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
16B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří opakovali ročník ŽŠ v uplynulém školním roce	0	
18B.	Počet sociálně znevýhodněných žáků, záškoláků (počet neomluvených hodin více než 20)	0	
19B.	Počet žáků podpořených obědy zdarma v aktuálním (případně uplynulém) školním roce	0	
20B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků podpořených doučováním (individuálním/skupinovým)	0	

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1C.	Škola má aktivní školní poradenské pracoviště (metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog nebo školní psycholog)	☒	-	☐	Pouze metodik prevence, výchovný poradce
2C.	Škola má vypracovaný funkční plán systému prevence sociálně patologických jevů, jehož součástí je podpora prohlubování praktických dovedností učitelů při práci s tématem týkající se sociálně patologických jevů a vymezení role třídního učitele v oblasti prevence sociálně patologických jevů <i>ANO, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů i vymezení role třídního učitele</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů <u>nebo</u> vymezení role třídního učitele</i>	☒	☐	☐	
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných žáků a jejich rodin	☐	-	☒	
4C.	Škola má volně ve třídách k dispozici pomůcky do hodiny	☒	-	☐	
5C.	Škola umožňuje zpracování domácích úkolů ve škole	☒	-	☐	
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny žáky (bez ohledu na finance či postižení) <i>ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení</i>	☐	☒	☐	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC <i>ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou</i>	☒	☐	☐	

	<i>pravidelných společných informačních setkání</i>				
8C.	Škola má samostatně v ŠVP zařazenou finanční gramotnost	☒	-	☐	Zpracováno do předmětů M, PČ, VZ
9C.	Škola realizuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc rozšířenou o školního psychologa, který ve škole poskytuje specializovanou psychologickou službu při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků <i>ANO, pokud na škole probíhá kariérové poradenství za účasti školního psychologa</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud se na škole realizuje kariérové poradenství a poradenská služba bez účasti školního psychologa</i>	☐	☐	☒	
10C.	Kariérové poradce poskytuje individuální konzultace pro všechny žáky a jejich rodiče	☒	-	☐	
11C.	Škola spolupracuje s informačním poradenským střediskem Úřadu práce, které poskytuje žákům ZŠ a jejich rodičům komplexní informace a poradenské služby k volbě povolání	☒	-	☐	
12C.	Škola realizuje projekty ve spolupráci se středními školami (např. výuka na středních školách nanečisto)	☒	-	☐	

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1D.	Má škola výběrovou třídu	☐	-	☒	
2D.	Má škola speciální třídu dle §16 odst. 9 školského zákona	☐	-	☒	
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	☒	-	☐	
4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou a veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá jí veřejně dostupnou nebo aktualizovanou</i>	☐	☒	☐	
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání	☐	-	☒	
6D.	Školská rada zasedá pravidelně více jak dvakrát do roka	☐	-	☒	
7D.	Na škole je koordinátor inkluzivního vzdělávání	☐	-	☒	Zpracovává výchovný poradce a ředitel školy
8D.	Má škola rozpočet, který pamatuje na rozvoj školy v rámci inkluzivního vzdělávání (např. peníze na další vzdělávání pedagogů, stavební úpravy, vybavení školy, peníze na pomůcky, personální zajištění (asistent, psycholog))	☒		☐	

9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)	☐	-	☒	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	☒		☐	
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami v Česku/zahranicích</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni domovské školy</i>	☐	☒	☐	
12D.	Škola je také „komunitním“ centrem (tzn. fungují zde různé kroužky pro děti i dospělé apod.) <i>ANO, pokud na škole probíhají kroužky pro děti i pro dospělé</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud na škole probíhají kroužky pro děti <u>nebo</u> pro dospělé</i>	☐	☒	☐	
13D.	Prezentování „otevřenosti“ ve škole, tzn. ve škole lze vidět heterogenitu (děti ve třídě jsou smíšené bez ohledu na postižení, etnicitu, menšinu atd.)	☒	-	☐	
14D.	Přijímá ZŠ všechny žáky ze spádové oblasti	☒	-	☐	
15D.	Přijímá škola všechny žáky bez ohledu na jejich SVP (speciální vzdělávací potřeby)	☒	-	☐	

Checklist: ZŠ Havlíčkův Brod, Štáflova 2004

B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí/ žáků/studentů (ZŠ)

		Stav k	POZNÁMKA
1B.	Počet (podíl) dětí/žáků, kteří potřebují podporu z důvodu odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, omezené znalosti vyučovacího jazyka a/nebo jiných životních podmínek v rodině žáka (např. sociální vyloučení, výrazná chudoba) (diagnostikované ve školském poradenském zařízení – PPP, SPC)	9	
2B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků (žáci spadající pod bod 1B. a další žáci spadající do této kategorie, aniž by měli oficiálně stanovenou diagnózu – kvalifikovaný odhad)	23	
3B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří předčasně ukončili ZŠ (v jakém ročníku) v uplynulém školním roce	0	
6B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří navštěvují družiny (ZV) v aktuálním školním roce	8	
7B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z kapacitních důvodů	0	
8B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z jiných než kapacitních důvodů	0	
9B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky odešli do systému speciálního vzdělávání	0	

10B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky přestoupili na jinou „běžnou“ ZŠ (v jakém ročníku)	18	Někteří žáci byli ve škole jen krátké časové období (např. žáci z azylového domu)
11B.	Počet (podíl) žáků s IVP	17	
12B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků s IVP ¹⁴	4	
13B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP v 1. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
14B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 2. a 3. stupni PO (podpůrných opatření)	1	
15B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 4. a 5. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
16B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří opakovali ročník ŽŠ v uplynulém školním roce	0	
18B.	Počet sociálně znevýhodněných žáků, záškoláků (počet neomluvených hodin více než 20)	1	
19B.	Počet žáků podpořených obědy zdarma v aktuálním (případně uplynulém) školním roce	5	
20B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků podpořených doučováním (individuálním/skupinovým)	16	Všichni mají možnost, ale někteří ji nevyužívají

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1C.	Škola má aktivní školní poradenské pracoviště (metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog nebo školní psycholog)	X	-	☐	
2C.	Škola má vypracovaný funkční plán systému prevence sociálně patologických jevů, jehož součástí je podpora prohlubování praktických dovedností učitelů při práci s tématem týkající se sociálně patologických jevů a vymezení role třídního učitele v oblasti prevence sociálně patologických jevů <i>ANO, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů i vymezení role třídního učitele</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů nebo vymezení role třídního učitele</i>	☐	X	☐	
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných žáků a jejich rodin	X	-	☐	Pro školní rok 2016/17
4C.	Škola má volně ve třídách k dispozici pomůcky do hodiny	X	-	☐	

¹⁴ Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou.

5C.	Škola umožňuje zpracování domácích úkolů ve škole	X	-	☐	
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny žáky (bez ohledu na finance či postižení) <i>ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení</i>	X	☐	☐	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC <i>ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i>	X	☐	☐	
8C.	Škola má samostatně v ŠVP zařazenou finanční gramotnost	☐	-	X	
9C.	Škola realizuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc rozšířenou o školního psychologa, který ve škole poskytuje specializovanou psychologickou službu při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků <i>ANO, pokud na škole probíhá kariérové poradenství za účasti školního psychologa</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud se na škole realizuje kariérové poradenství a poradenská služba bez účasti školního psychologa</i>	☐	X	☐	
10C.	Kariérové poradce poskytuje individuální konzultace pro všechny žáky a jejich rodiče	X	-	☐	
11C.	Škola spolupracuje s informačním poradenským střediskem Úřadu práce, které poskytuje žákům ZŠ a jejich rodičům komplexní informace a poradenské služby k volbě povolání	x	-	☐	
12C.	Škola realizuje projekty ve spolupráci se středními školami (např. výuka na středních školách nanečisto)	X	-	☐	

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1D.	Má škola výběrovou třídu	☐	-	X	
2D.	Má škola speciální třídu dle §16 odst. 9 školského zákona	☐	-	X	
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	☐	-	X	
4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou a veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá jí veřejně</i>	☐	X	☐	

	<i>dostupnou <u>nebo</u> aktualizovanou</i>				
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání	☐	-	X	
6D.	Školská rada zasedá pravidelně více jak dvakrát do roka	☐	-	X	
7D.	Na škole je koordinátor inkluzivního vzdělávání	☐	-	x	Tuto činnost zastává výchovný poradce
8D.	Má škola rozpočet, který pamatuje na rozvoj školy v rámci inkluzivního vzdělávání (např. peníze na další vzdělávání pedagogů, stavební úpravy, vybavení školy, peníze na pomůcky, personální zajištění (asistent, psycholog))	X		☐	
9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)	☐	-	X	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	X		☐	
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami v Česku/zahraníčí</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni domovské školy</i>	☐	X	☐	
12D.	Škola je také „komunitním“ centrem (tzn. fungují zde různé kroužky pro děti i dospělé apod.) <i>ANO, pokud na škole probíhají kroužky pro děti i pro dospělé</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud na škole probíhají kroužky pro děti <u>nebo</u> pro dospělé</i>	☐	X	☐	
13D.	Prezentování „otevřenosti“ ve škole, tzn. ve škole lze vidět heterogenitu (děti ve třídě jsou smíšené bez ohledu na postižení, etnicitu, menšinu atd.)	X	-	☐	
14D.	Přijímá ZŠ všechny žáky ze spádové oblasti	X	-	☐	Doposud ano
15D.	Přijímá škola všechny žáky bez ohledu na jejich SVP (speciální vzdělávací potřeby)	x	-	☐	Doposud ano

Checklist: Základní škola Havlíčkův Brod, V Sadech 560

B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí/ žáků/studentů (ZŠ)

		Stav k 18. 5. 2017	POZNÁMKA
1B.	Počet (podíl) dětí/žáků, kteří potřebují podporu z důvodu odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, omezené znalosti vyučovacího jazyka a/nebo jiných životních podmínek v rodině žáka (např. sociální vyloučení, výrazná chudoba) (diagnostikované ve školském poradenském zařízení – PPP, SPC)	0	
2B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků (žáci spadající pod bod 1B. a další žáci spadající do této	25	

	kategorie, aniž by měli oficiálně stanovenou diagnózu – kvalifikovaný odhad)		
3B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří předčasně ukončili ZŠ (v jakém ročníku) v uplynulém školním roce	0	
6B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří navštěvují družiny (ZV) v aktuálním školním roce	15	
7B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z kapacitních důvodů	0	
8B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z jiných než kapacitních důvodů	0	
9B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky odešli do systému speciálního vzdělávání	0	
10B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky přestoupili na jinou „běžnou“ ZŠ (v jakém ročníku)	0	
11B.	Počet (podíl) žáků s IVP	17	
12B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků s IVP ¹⁵	4	
13B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP v 1. stupni PO (podpůrných opatření)	5	
14B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 2. a 3. stupni PO (podpůrných opatření)	4	
15B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 4. a 5. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
16B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří opakovali ročník ZŠ v uplynulém školním roce	1	
18B.	Počet sociálně znevýhodněných žáků, záškoláků (počet neomluvených hodin více než 20)	0	
19B.	Počet žáků podpořených obědy zdarma v aktuálním (případně uplynulém) školním roce	7	
20B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků podpořených doučováním (individuálním/skupinovým)	20	

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1C.	Škola má aktivní školní poradenské pracoviště (metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog nebo školní psycholog)	x	-	☐	
2C.	Škola má vypracovaný funkční plán systému prevence sociálně patologických jevů, jehož součástí je podpora prohlubování praktických dovedností učitelů při práci s tématem týkající se sociálně patologických jevů a vymezení role třídního učitele v oblasti prevence sociálně patologických jevů <i>ANO, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů</i>	x	☐	☐	

¹⁵ Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou.

	<i><u>i</u> vymezení role třídního učitele</i> ČÁSTEČNĚ, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů <u>nebo</u> vymezení role třídního učitele				
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných žáků a jejich rodin	x	-	☐	Od 1. 9. 2017 úvazek 0.1 (placeno ze šablon)
4C.	Škola má volně ve třídách k dispozici pomůcky do hodiny	x	-	☐	
5C.	Škola umožňuje zpracování domácích úkolů ve škole	x	-	☐	V rámci doučování, integrace a školní družiny
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny žáky (bez ohledu na finance či postižení) ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení	x	☐	☐	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání	x	☐	☐	
8C.	Škola má samostatně v ŠVP zařazenou finanční gramotnost	x	-	☐	
9C.	Škola realizuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc rozšířenou o školního psychologa, který ve škole poskytuje specializovanou psychologickou službu při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků ANO, pokud na škole probíhá kariérové poradenství za účasti školního psychologa ČÁSTEČNĚ, pokud se na škole realizuje kariérové poradenství a poradenská služba bez účasti školního psychologa	☐	x	☐	
10C.	Kariérové poradce poskytuje individuální konzultace pro všechny žáky a jejich rodiče	x	-	☐	
11C.	Škola spolupracuje s informačním poradenským střediskem Úřadu práce, které poskytuje žákům ZŠ a jejich rodičům komplexní informace a poradenské služby k volbě povolání	x	-	☐	
12C.	Škola realizuje projekty ve spolupráci se středními školami (např. výuka na středních školách nanečisto)	x	-	☐	

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1D.	Má škola výběrovou třídu	☐	-	x	
2D.	Má škola speciální třídu dle §16 odst. 9 školského zákona	☐	-	x	
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	x	-	☐	
4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou a veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá ji veřejně dostupnou nebo aktualizovanou</i>	☐	x	☐	
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání	x	-	☐	
6D.	Školská rada zasedá pravidelně více jak dvakrát do roka	☐	-	x	
7D.	Na škole je koordinátor inkluzivního vzdělávání	x	-	☐	
8D.	Má škola rozpočet, který pamatuje na rozvoj školy v rámci inkluzivního vzdělávání (např. peníze na další vzdělávání pedagogů, stavební úpravy, vybavení školy, peníze na pomůcky, personální zajištění (asistent, psycholog))	x		☐	
9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)	☐	-	x	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	x		☐	
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami v Česku/zahraníčí</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni domovské školy</i>	x	☐	☐	
12D.	Škola je také „komunitním“ centrem (tzn. fungují zde různé kroužky pro děti i dospělé apod.) <i>ANO, pokud na škole probíhají kroužky pro děti i pro dospělé</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud na škole probíhají kroužky pro děti nebo pro dospělé</i>	x	☐	☐	
13D.	Prezentování „otevřenosti“ ve škole, tzn. ve škole lze vidět heterogenitu (děti ve třídě jsou smíšené bez ohledu na postižení, etnicitu, menšinu atd.)	x	-	☐	
14D.	Přijímá ZŠ všechny žáky ze spádové oblasti	x	-	☐	

15D.	Přijímá škola všechny žáky bez ohledu na jejich SVP (speciální vzdělávací potřeby)	☐	-	x	Škola není bezbariérová, nelze přijmout imobilní žáky
------	--	--------------------------	---	---	---

Checklist: Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod, Wolkerova 2941

B) Obecné indikátory: počty (podíly) sociálně znevýhodněných dětí/ žáků/studentů (ZŠ)

		Stav k 5.6.2017	POZNÁMKA
1B.	Počet (podíl) dětí/žáků, kteří potřebují podporu z důvodu odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, omezené znalosti vyučovacího jazyka a/nebo jiných životních podmínek v rodině žáka (např. sociální vyloučení, výrazná chudoba) (diagnostikované ve školském poradenském zařízení – PPP, SPC)	0	
2B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků (žáci spadající pod bod 1B. a další žáci spadající do této kategorie, aniž by měli oficiálně stanovenou diagnózu – kvalifikovaný odhad)	0	
3B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří předčasně ukončili ZŠ (v jakém ročníku) v uplynulém školním roce	0	
6B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří navštěvují družiny (ZV) v aktuálním školním roce	0	
7B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z kapacitních důvodů	0	
8B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných dětí/žáků za poslední tři roky, které škola odmítla z jiných než kapacitních důvodů	0	
9B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky odešli do systému speciálního vzdělávání	0	
10B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří za poslední tři roky v průběhu povinné školní docházky přestoupili na jinou „běžnou“ ZŠ (v jakém ročníku)	0	
11B.	Počet (podíl) žáků s IVP		
12B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků s IVP ¹⁶	0	
13B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP v 1. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
14B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 2. a 3. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
15B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků se SVP ve 4. a 5. stupni PO (podpůrných opatření)	0	
16B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků, kteří opakovali ročník ZŠ v uplynulém školním roce	0	

¹⁶ Od září 2017 začne platit novela zákona pro MŠ, individuální vzdělávání u dětí předškolního věku domácí formou.

18B.	Počet sociálně znevýhodněných žáků, záškoláků (počet neomluvených hodin více než 20)	0	
19B.	Počet žáků podpořených obědy zdarma v aktuálním (případně uplynulém) školním roce	0	
20B.	Počet (podíl) sociálně znevýhodněných žáků podpořených doučováním (individuálním/skupinovým)	0	

C) Checklist – Míra školní podpory v oblasti IKV

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1C.	Škola má aktivní školní poradenské pracoviště (metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog nebo školní psycholog)	☒	-	☐	
2C.	Škola má vypracovaný funkční plán systému prevence sociálně patologických jevů, jehož součástí je podpora prohlubování praktických dovedností učitelů při práci s tématem týkající se sociálně patologických jevů a vymezení role třídního učitele v oblasti prevence sociálně patologických jevů <i>ANO, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů i vymezení role třídního učitele</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud je součástí funkčního plánu sociálně patologických jevů podpora praktických dovedností učitelů <u>nebo</u> vymezení role třídního učitele</i>	☒	☐	☐	
3C.	Je ve škole k dispozici sociální (školní) asistent pro podporu sociálně znevýhodněných žáků a jejich rodin	☐	-	☒	
4C.	Škola má volně ve třídách k dispozici pomůcky do hodiny	☒	-	☐	
5C.	Škola umožňuje zpracování domácích úkolů ve škole	☐	-	☒	
6C.	Škola poskytuje školní i volnočasové aktivity zpřístupněné pro všechny žáky (bez ohledu na finance či postižení) <i>ANO, pokud jsou školní i volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance i postižení</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud jsou školní <u>nebo</u> volnočasové aktivity zpřístupněné a to bez ohledu na finance <u>nebo</u> postižení</i>	☐	☐	☒	
7C.	Škola aktivně spolupracuje s PPP a se SPC <i>ANO, pokud škola spolupracuje s PPP i se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud škola spolupracuje s PPP <u>nebo</u> se SPC nad rámec společné agendy, např. formou pravidelných společných informačních setkání</i>	☒	☐	☐	
8C.	Škola má samostatně v ŠVP zařazenou finanční gramotnost	☐	-	☒	
9C.	Škola realizuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc rozšířenou o školního psychologa, který ve škole poskytuje specializovanou psychologickou službu při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků	☐	☒	☐	

	<i>ANO, pokud na škole probíhá kariérní poradenství za účasti školního psychologa</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud se na škole realizuje kariérní poradenství a poradenská služba bez účasti školního psychologa</i>				
10C.	Kariérní poradce poskytuje individuální konzultace pro všechny žáky a jejich rodiče	☒	-	☐	
11C.	Škola spolupracuje s informačním poradenským střediskem Úřadu práce, které poskytuje žákům ZŠ a jejich rodičům komplexní informace a poradenské služby k volbě povolání	☒	-	☐	
12C.	Škola realizuje projekty ve spolupráci se středními školami (např. výuka na středních školách nanečisto)	☒	-	☐	

D) Checklist – Inkluzivita škol

		ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	POZNÁMKA
1D.	Má škola výběrovou třídu	☒	-	☐	
2D.	Má škola speciální třídu dle §16 odst. 9 školského zákona	☐	-	☒	
3D.	Má škola dostatečný počet asistentů pedagoga	☒	-	☐	
4D.	Má škola písemně zpracovanou, veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy <i>ANO, pokud má škola písemně zpracovanou a veřejně dostupnou a aktualizovanou vizi a strategii rozvoje školy</i> <i>ČÁSTEČNĚ, pokud má škola písemně zpracovanou vizi a strategii rozvoje školy, ale nemá jí veřejně dostupnou <u>nebo</u> aktualizovanou</i>	☐	☐	☒	
5D.	Existuje písemně zpracovaná strategie rozvoje školy zohledňující inkluzivní vzdělávání	☐	-	☒	
6D.	Školská rada zasedá pravidelně více jak dvakrát do roka	☒	-	☐	
7D.	Na škole je koordinátor inkluzivního vzdělávání	☐	-	☒	
8D.	Má škola rozpočet, který pamatuje na rozvoj školy v rámci inkluzivního vzdělávání (např. peníze na další vzdělávání pedagogů, stavební úpravy, vybavení školy, peníze na pomůcky, personální zajištění (asistent, psycholog))	☒		☐	
9D.	Škola je bezbariérová (vstup, učebny, sociální zařízení apod.)	☒	-	☐	
10D.	Škola má webové stránky, na nichž se prezentuje a na nichž lze nalézt téma inkluzivního vzdělávání (např. fotografie z akcí, otevřené dny, rodičovské prohlídky, návaznost na další vzdělávání)	☒		☐	
11D.	Probíhá ve škole i mimo školu výměna zkušeností mezi pedagogy <i>ANO, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni školy i na úrovni spolupráce s jinými školami</i>	☒	☐	☐	

	<i>v Česku/zahraníčí</i> ČÁSTEČNĚ, pokud výměna zkušeností probíhá na úrovni domovské školy				
12D.	Škola je také „komunitním“ centrem (tzn. fungují zde různé kroužky pro děti i dospělé apod.) ANO, pokud na škole probíhají kroužky pro děti i pro dospělé ČÁSTEČNĚ, pokud na škole probíhají kroužky pro děti <u>nebo</u> pro dospělé	☒	☐	☐	
13D.	Prezentování „otevřenosti“ ve škole, tzn. ve škole lze vidět heterogenitu (děti ve třídě jsou smíšené bez ohledu na postižení, etnicitu, menšinu atd.)	☒	-	☐	
14D.	Přijímá ZŠ všechny žáky ze spádové oblasti	☒	-	☐	
15D.	Přijímá škola všechny žáky bez ohledu na jejich SVP (speciální vzdělávací potřeby)	☒	-	☐	

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

